

รายงานการประชุม

คณะกรรมการราชทัณฑ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

เมื่อวันจันทร์ที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป
ณ ห้องประชุม ๕-๐๑ อาคารที่ทำการกระทรวงยุติธรรมแห่งใหม่

ผู้มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
นายวิทยา สุริยะวงศ์ (ผู้แทน)
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงแรงงาน
นางสาวภัทรพร สมันตรัฐ (ผู้แทน)
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
นายธนากร ดอนเหนือ (ผู้แทน)
รองเลขาธิการ กศน.รักษาราชการแทน เลขาธิการ กศน.	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
นายรุ่งเรือง กิจผาติ (ผู้แทน)
ที่ปรึกษาระดับกระทรวง นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
นางอัจฉริยา ทวีสุข (ผู้แทน)
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย	กรรมการ
๗. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจตรีสมเกียรติ วัฒนพรมงคล (ผู้แทน)
รองผู้บัญชาการ สำนักงานกฎหมายและคดี	กรรมการ
๘. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
นายศุภกิจ แยมประชา (ผู้แทน)
รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม	กรรมการ
๙. อัยการสูงสุด
นายเจษฎา อรุณชัยภิมรณ (ผู้แทน)
อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา	กรรมการ

๑๐. เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์ (ผู้แทน) รองเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวลนัต	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. นายเผ่าทอง ทองเจือ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. รองศาสตราจารย์ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. นายดำรงศักดิ์ เครือแก้ว	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. นายณัฏฐิ จิตสว่าง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. นางวลลี ธรรมโกสითี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. รองศาสตราจารย์อภิญญา เวชยชัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๙. รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายรัชชัย ชัยวัฒน์	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ (তিরাত্রการ)
-----------------------	----------------------

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายวีระกิตต์ หาญปริพรรณ์	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายวิชาการ
๒. นายสิทธิ สุธีวงศ์	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายพัฒนา
๓. นายโฆสิต สุวินิจจิต	ประธานอนุกรรมการศึกษาแนวทาง การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์
๔. นางวรรณช ผ่องนพคุณ	ผู้ตรวจราชการกรม
๕. นายศุภโชค ควรวาชัย	ผู้อำนวยการกองทัณฑวิทยา
๖. นายไพฑูรย์ มงคลหัตถิ	ผู้อำนวยการกองทัณฑปฏิบัติ
๗. นายสมรัตน์ เข้มศิริ	ผู้อำนวยการกองพัฒนาพฤตินิสัย
๘. นายกลยุทธ พานาสนันต์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๙. นายอรรถสิทธิ์ ทองแสง	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์
๑๐. นายชำนาญ เล็กสกุล	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
๑๑. นายปราโมทย์ ทองศรี	รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง
๑๒. นายวรพงษ์ น้อยสุขเสริม	เลขานุการกรม
๑๓. นางกนกวรรณ จิวเชื้อพันธุ์	ผู้อำนวยการกองบริการทางการแพทย์
๑๔. นายบุญมี วิบูลย์จักร์	ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการปฏิบัติ
๑๕. นายกุลธร ถัดทะพงษ์	ต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์
๑๖. นางพรเอื้อง ตรีทอง	นักทัณฑวิทยาชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร รองหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมราชทัณฑ์

๑๗. นางพรรณิ นาคเนียม
๑๘. นายสัญญา เต่าหิม
๑๙. นางสาวศิริินภา นาคธน
๒๐. นางสาววิดา จันทอง
๒๑. นายชัยรัตน์ แก้วเทศ
๒๒. นายมานิต คล้ายคลึง
๒๓. นายพลศักดิ์ บุญเกิด
๒๔. นางสาวณิรัตน์ พงษ์วัฒนาสันต์
๒๕. นายธนภฤต ศิริรักษ์
๒๖. นายไกรเดช รักถนอม
๒๗. นางสาวณธรา รุจิธรรดล
๒๘. นายธันบุรณ์ จันทรมาลย์
๒๙. นางสาวรสา แสงฉวาง
๓๐. นายภาณุวัฒน์ เนียมฤทธิ์
๓๑. นางสาวรัตนันถมล ทรัพย์ประมูล
๓๒. นายอนุชา ภูตะวัน
๓๓. นางวิชญา ปันคำ
๓๔. นางสาวจิราพร แสงทอง
๓๕. นายกฤษณ์ ทินมณี
๓๖. นายคมสันต์ มีลิ
๓๗. นางสาวรัชนก ตั้งแต่ง
๓๘. นางสาวอุษิศา ย้อยแก้ว
๓๙. นางสาวอุทัยวรรณ สุขเกษม
๔๐. นางสาวนิชาภา กองทรัพย์โต

- นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นักพัฒนวิทยาชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
รักษาการนักวิชาการอบรมฯ ชำนาญการพิเศษ
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นักพัฒนวิทยาชำนาญการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
นักพัฒนวิทยาชำนาญการ
นักพัฒนวิทยาชำนาญการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพปฏิบัติงาน
เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพปฏิบัติงาน
เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ปฏิบัติงาน
เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ปฏิบัติงาน
นักวิชาการแรงงาน
นักวิชาการคอมพิวเตอร์
นิติกร
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

เริ่มประชุม

เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

ระเบียบวาระที่ ๑

เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ กล่าวเปิดการประชุม พร้อมขอบคุณคณะกรรมการราชทัณฑ์ที่ให้การต้อนรับและได้กล่าวถึงประเด็นงานราชทัณฑ์ที่สำคัญที่ขอให้กรรมการทุกท่าน ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะในวาระต่อไป

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒

เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ กล่าวว่า ในปีที่ผ่านมาการประชุมเพียง ๒ ครั้ง จากรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมามีเรื่องใหญ่ๆ ที่สำคัญทั้งนั้น และแต่ละเรื่องมีความคืบหน้ามาก และในความคืบหน้านั้นก็ได้ประโยชน์จากการทำงานของพวกเราที่ร่วมแรงร่วมใจกัน

โดยเฉพาะ...

โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการที่ได้ให้คำแนะนำและปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความคล่องตัว โดยเฉพาะในช่วงโควิด ถ้าผู้ต้องขังแออัดและเกิดโรคระบาดหรือติดขึ้นมาจะทำให้เกิดความวุ่นวายมากขึ้น เหมือนจังหวัดบุรีรัมย์และอยุธยาที่ผู้ต้องขังแหกคุกกัน การคัดเลือกผู้ต้องขังทำงานสาธารณะ การศึกษาแนวทางรูปแบบต่างๆ ที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์รับไปดำเนินการ ในส่วนของ ๔.๕ เก่า คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัย Watch-list ต่างๆ ที่ท่านรองอธิบดีฯ กรุณาดูให้ และในเรื่องของการร่างกฎหมายการจัดชั้นใหม่ มีการศึกษาผู้ต้องขังเดิมทีเดียวคือชั้นกลางทั้งหมด หรือเป็นชั้นต้องปรับปรุง เช่น พวกเหวตาคตสวรค์ไม่จำเป็นต้องใช้ชั้นกลาง ก็ยังมีการศึกษาอยู่แต่ยังไม่ได้นำมาใช้ ฉะนั้นในเรื่องของกฎหมายเขตความปลอดภัยรอบเรือนจำต่างๆ ยังไม่ได้พิจารณาให้แล้วเสร็จ การกำหนดเขตเรือนจำชั่วคราว รวมทั้งเรื่องการใช้เครื่องมือพิเศษ เรื่องกำไลอิเล็กทรอนิกส์ (EM) เรื่อง Watch-list นักโทษ ๗ ประเภท ซึ่งมีศูนย์ติดตามเฉพาะ Watch-list ๑ หรือเรียกว่า jsoc หมายถึงกลุ่มที่มีแนวทางที่กระทำต่อเนื่อง คือ พวกข่มขืนเด็ก ข่มขืน ข่าต่อเนื่อง ขาดกรต่อเนื่อง ข่าหมู่ โรคจิต ข่าเจ้าทรัพย์ ค้ายาเสพติดรายใหญ่ พวกนี้จะไม่ได้รับการพักโทษ แต่เรามีแนวคิดถ้าเราไม่บอกให้สังคมรู้เมื่อ ผู้ต้องขังพ้นโทษ ว่าได้ออกไปอยู่ที่ไหน แล้วไปก่อคดีฆ่าคนตายอีกเราจะทำอย่างไร เรื่องนี้เป็นเรื่องที่กระทรวงยุติธรรมนำมาวิพากษ์กันอยู่หลายเดือนว่าเราควรจะทำอย่างไร รวมทั้งวาระอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้ ท่านรองอธิบดีฯ อาจจะนำมาพูดคุยให้ที่ประชุมได้ทราบหรือกำหนดเป็นวาระได้ในคราวต่อไป เราก็ทำงานตามแนวทางของการประชุมในครั้งที่แล้วไปได้เยอะตามที่ได้เรียนให้คณะกรรมการได้รับทราบสรุปในวาระที่ ๒ มีท่านใดจะขอแก้ไขอย่างไรหรือไม่

พลตำรวจเอกวันชัย ศรีนวนนัต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการราชทัณฑ์ กล่าวว่า ได้มีการนำเอกสารรับรองรายงานการประชุม และขอแก้ไขรายงานการประชุมให้เพิ่มเติม โดยเสนอประเด็นข้อสังเกตเป็นภาพรวมของงานราชทัณฑ์ต่อที่ประชุมไว้ ๓ ประการ แต่ไม่ปรากฏในรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ จึงขอให้เพิ่มข้อมูลดังกล่าวด้วยเพื่อเป็นประโยชน์กับงานราชทัณฑ์ต่อไป โดยสรุปตามเอกสารได้ดังนี้

๑. ปัญหาจำนวนผู้ต้องโทษจำคุกสิ้นเรือนจำ ปัจจุบันมีจำนวนประมาณ ๓๗๗,๐๐๐ คน หรือ ๓ เท่าของความจุรวมของเรือนจำทั่วประเทศ ทำให้เกิดสภาพแออัดและมีปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมาก กรมราชทัณฑ์ได้พยายามใช้วิธีบรรเทาปัญหาภายใต้บทบาทขอบเขตกรอบอำนาจหน้าที่ของ กรมราชทัณฑ์ โดยการ ลดโทษ พักการลงโทษ รวมถึง การอภัยโทษ ในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งสามารถผ่อนคลายลงได้บ้าง แต่ก็ยังเป็นวิธีแก้ปัญหที่ปลายเหตุ ส่วนต้นเหตุของปัญหาเกิดจากมีจำนวนผู้กระทำผิดอาญาถูกลงโทษจำคุกมากขึ้นเป็นลำดับมาจึงเกิดภาวะเพิ่มสะสม กล่าวคือ จำนวนเข้ามากกว่าจำนวนออก ดังนั้น จึงน่าจะต้องพิจารณาถึงต้นเหตุของปัญหา คือ ประสิทธิภาพการลงโทษอาญา โดยเปลี่ยนโทษจำคุก เป็นโทษอย่างอื่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (๒๕๖๐) มาตรา ๗๗ ซึ่งเป็นเรื่องนโยบายระดับรัฐบาล โดยกรมราชทัณฑ์เป็นแหล่งสนับสนุนข้อมูล และทฤษฎีอาชญาวิทยา จึงควรช่วยกันผลักดันให้เป็นผลสำเร็จต่อไป

๒. โครงการนิคมอุตสาหกรรม ถือเป็นโครงการริเริ่มนำร่องที่ดีเป็นการเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพก่อนพ้นโทษออกไปสู่โลกภายนอก ตามปรัชญาคืนคนดีสู่สังคม จึงควรขยายวงกว้างออกไปให้มากขึ้น และเชิญชวนภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เข้ามาร่วมในรูปแบบและวิธีการต่างๆ

/๓.ผู้ต้องโทษ...

๓. **ผู้ต้องโทษคดียาเสพติด** ดูจากสถิติปัจจุบันมีจำนวนมากถึงร้อยละ ๘๐ ดังนั้นถ้ามีเรือนจำแยกออกไปเฉพาะสำหรับผู้ต้องโทษคดียาเสพติด ก็น่าจะเป็นผลดีในทุกมิติ ทั้งด้านลดความแออัดและการปฏิบัติกับผู้ต้องโทษให้เหมาะสมกับประเภทของผู้ต้องโทษ

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการแก้ไขรายงานการประชุมตามที่กรรมการเสนอและรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการราชทัณฑ์ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าวรายงานความคืบหน้าต่อที่ประชุมในเรื่องการดำเนินการในปีที่ผ่านมา ซึ่งมีโครงการสำคัญหลายโครงการด้วยกัน ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับโครงการในพระราชดำริและโครงการของท่านรัฐมนตรี ขออนุญาตนำเสนอในภาพของโครงการในพระราชดำริและโครงการเกี่ยวเนื่องกับโครงการพระราชดำริเพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ที่มีต่อกรมราชทัณฑ์ สืบเนื่องจากที่มีพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งมอบไว้กับอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ โดยมีช่วงตอนหนึ่งว่า “เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วควรจะติดตามดูว่าเขานำเอาวิชาชีพที่ฝึกอบรมให้นั้นนำไปทำงานอะไรได้บ้าง” ซึ่งตรงนี้เกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์ได้นำไปติดตามผู้พ้นโทษว่า เมื่อได้ออกไปแล้วนำไปประกอบอาชีพอะไร ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาได้มีความคืบหน้าของโครงการต่างๆ ดังนี้

๑. **โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์** ซึ่งโครงการพระราชทานนี้ครบรอบ ๑ ปี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยกรมราชทัณฑ์ได้นำนิทรรศการไปแสดงที่งานวันพ่อแห่งชาติด้วย ซึ่งโครงการดังกล่าวมี ๓ แนวทางด้วยกัน คือ การพระราชทานเครื่องมือแพทย์กับเรือนจำ การดูแลเรื่องบุคลากรทางการแพทย์ของกรมราชทัณฑ์ และการพัฒนาสถานพยาบาลและสถานที่ต่างๆ ภายในเรือนจำ ซึ่งในปีที่ผ่านมาเป็นการดำเนินงาน

ในระยะที่ ๑ มีเรือนจำกลุ่มเป้าหมาย ๒๕ แห่ง คือ เรือนจำความมั่นคงสูงสุด ๕ แห่ง เรือนจำความมั่นคงสูง ๑๒ แห่ง ทัณฑสถานหญิง ๗ แห่ง และโรงพยาบาลราชทัณฑ์อีก ๑ แห่ง

ในระยะที่ ๒ เป็นการดำเนินการต่อเนื่องใน พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเรือนจำกลุ่มเป้าหมาย ๑๙ แห่ง โดยเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ทรงเสด็จเยี่ยมเรือนจำอำเภอบินทร์บุรี ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ ซึ่งพระองค์ท่านทรงแนะนำและมีพระดำริให้แก้ไขปรับปรุงเรือนจำอำเภอบินทร์บุรีที่ได้ก่อสร้างมานานประมาณ ๑๐๙ ปี โดยจะมีการแก้ไขขยายกำแพงโดยรอบเพื่อให้มีพื้นที่มากขึ้น และให้มีการขุดบ่อด้านหลังเพื่อทำเป็นแก้มลิงเนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมตลอด พร้อมทั้งทรงแนะนำเรื่องบ่อดักไขมัน โดยมีศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสา ๙๐๔ วปร. หรือ ศอญ. มาช่วยดูแลด้วย

๒. **โครงการ “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์”** ซึ่งเป็นโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นโครงการติดตามผู้พ้นโทษ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จทอดพระเนตรเป็นการส่วนพระองค์ที่เรือนจำกลางคลองเปรม เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยโครงการมีหลักสำคัญอยู่ ๓ หลักด้วยกัน คือ

หลักที่ ๑. หลักเศรษฐกิจใหม่ น้อมนำ สืบสาน ต่อยอด หลักเศรษฐกิจใหม่ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

/หลักที่ ๒. การปั้นโคก ...

หลักที่ ๒. การปั้นโคก ขุดหนอง ทำนา ประยุกต์ทฤษฎีใหม่แบบชาวบ้าน เป็นการสร้าง การเกษตรต้นแบบในพื้นที่ขนาดเล็ก

หลักที่ ๓ เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถพึ่งพาตนเองได้ เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกไปภายนอก สามารถพึ่งพาตนเองได้หลังจากพ้นโทษไปแล้ว สามารถออกไปใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นและให้ความช่วยเหลือผู้ที่ เดือนร้อนได้ และเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถกลับตัวเป็นการคืนคนดีสู่สังคม

สรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา มีการอบรมไปแล้วทั้งหมด ๕ รุ่น ใช้พื้นที่ภายใน เรือนจำที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรือนจำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก โดย

รุ่นที่ ๑ มีเรือนจำทั่วประเทศเข้าร่วม ๑๓๗ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๒๗,๐๘๑ คน

รุ่นที่ ๒ มีเรือนจำทั่วประเทศเข้าร่วม จำนวน ๑๐๐ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๑๓,๐๘๘ คน

รุ่นที่ ๓ มีเรือนจำทั่วประเทศเข้าร่วม จำนวน ๕๑ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๕,๘๔๓ คน

รุ่นที่ ๔ มีเรือนจำทั่วประเทศเข้าร่วม จำนวน ๔๗ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๕,๖๘๘ คน

รุ่นที่ ๕ มีเรือนจำทั่วประเทศเข้าร่วม จำนวน ๖๒ แห่ง มีจำนวนผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม ๘,๑๒๓ คน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราโชบายให้จัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ราชทัณฑ์เพื่อให้มีความรู้ก่อนจะนำไปอบรมให้กับผู้ต้องขัง โดยกรมราชทัณฑ์ได้จัดอบรมหลักสูตร "ผู้นำการ ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรมราชทัณฑ์" ณ ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑ รุ่น และมีตัวแทนจากเรือนจำทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น ๑๓๗ คน โดยเจ้าหน้าที่ที่ผ่าน การอบรมแล้วจะไปเป็นครูที่จะอบรมผู้ต้องขังต่อไป ซึ่งสรุปยอดมีจำนวนผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม จำนวน ๕๙,๘๒๓ คน และได้รับการปล่อยตัวแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๔๐,๐๒๐ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ผลการติดตามผู้ต้องขังที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการ "โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์" ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ติดตามได้จำนวน ๘๐๔ คน มีผู้พ้นโทษได้นำไปใช้จริง ๒๔๐ คน โดย กรมราชทัณฑ์จะมีการติดตามการรายงานประจำวันทุกวันจากเรือนจำทั่วประเทศ ว่าผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม ของแต่ละเรือนจำมีการนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริง และนำไปใช้ที่ไหนอย่างไรต่อไป

๓. โครงการห้องสมุดพร้อมปัญญา สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเปิดไปแล้ว ๒๑ แห่ง

ปี พ.ศ.๒๕๖๓ ทรงเปิด ๕ แห่ง ดังนี้ แห่งที่ ๑ เรือนจำจังหวัดตรัง ทรงเปิด เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ แห่งที่ ๒ เรือนจำกลางระยอง ทรงเปิด เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ แห่งที่ ๓ เรือนจำ กลางสงขลา แห่งที่ ๔ ทักษสถานหญิงสงขลา แห่งที่ ๕ ทักษสถานบำบัดพิเศษสงขลา ทรงเปิด เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ และในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ทรงรับเชิญเสด็จฯ เปิดห้องสมุดพร้อมปัญญา ๓ แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลาง กำแพงเพชร กำหนดวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรือนจำกลางชลบุรี และเรือนจำพิเศษพัทยา ช่วงระหว่าง เดือนสิงหาคม ถึง เดือนกันยายน

๔. โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด "TO BE NUMBER ONE" ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

/ในรอบปี...

ในรอบปีที่ผ่านมาได้มีการจัดประกวดและมอบรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางขอนแก่น รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ได้แก่ เรือนจำพิเศษพัทยา รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ คือ เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้มีการอบรมผู้ต้องขังในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบ "TO BE NUMBER ONE" ส่วนแผนการในปี พ.ศ.๒๕๖๔ จะจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำ และการเข้าร่วมประกวด "TO BE NUMBER ONE" ในระดับภาคและระดับประเทศ และจะมีการนิเทศงาน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำต่อไป

๕. โครงการกำลังใจ ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา มีผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาอบรมในโครงการกำลังใจ ในพระดำริฯ แล้วจำนวน ๓,๔๗๖ คน สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ทรงเสด็จ ณ เรือนจำและทัณฑสถาน ดังนี้

- ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๓
- เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๓
- เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

แผนการดำเนินงานในปี พ.ศ.๒๕๖๔ กรมราชทัณฑ์ ได้เพิ่มทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริกเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริฯ และได้จัดอบรมผู้ต้องขังหลักสูตรการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง (หลักสูตร ๕ เดือน) จำนวน ๑๑ ศูนย์

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ ผลการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๖๓ (เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว) เป็นผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ทุกคน จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวทั้งสิ้น ๔๐,๓๖๑ คน แบ่งเป็นกลุ่มปล่อยตัวอภัยโทษ ๒๗,๙๐๑ คน ลดโทษแล้วปล่อยตัว ๑๒,๔๖๐ คน

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ ผลการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นกลุ่มที่ผ่านการอบรม โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” รุ่นที่ ๑ โดยมีผู้ต้องขังที่ได้ปล่อยตัวไปแล้ว ๓,๐๐๙ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) การปล่อยตัวอภัยโทษ ๒,๐๔๗ คน ลดโทษแล้วปล่อยตัว ๙๖๒ คน และยังมีกลุ่มผู้ต้องขังที่กำลังจะปล่อยตัวอีก ทำให้การแก้ปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำเบาบางลงได้ นอกเหนือจากนโยบายข้อสั่งการของท่านนายกรัฐมนตรีที่ให้ดำเนินการ

/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการกล่าวชักถามประเด็น วาระที่ ๓.๓ สรุปย่อโดยรวมผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติและวันพ่อแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการปล่อยตัวรวมทั้งหมดกี่คน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าวว่า การดำเนินการในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติและวันพ่อแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการปล่อยตัวรวมทั้งหมด ๓๕,๐๐๐ คน

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๔ ผลการดำเนินงานตามนโยบายท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๓.๔.๑ การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสาธารณสุขโรค อาครสถานที่ พลังงานสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวของกรมราชทัณฑ์

๑. ด้านการอนุรักษ์พลังงาน มีการจัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) “การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนในเรือนจำและทัณฑสถาน” ระหว่างกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการร่วมมือหาแนวทางในการประหยัดพลังงานของกรมราชทัณฑ์ต่อไป

๒. ผลการดำเนินงาน แผนการพัฒนาเรือนจำและทัณฑสถานให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ตามแนวคิดท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน โดยกรมราชทัณฑ์ได้เปิดตัวโครงการเรือนจำท่องเที่ยวขึ้นเป็นครั้งแรกที่ ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง และเรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ภายใต้แนวคิด “เที่ยวสุขใจให้โอกาสผู้ก้าวพลาดสู่สังคม” นอกจากนั้นก็มีกิจกรรมการทำอาหาร และจัดประกวดการทำอาหาร ในชื่อกิจกรรม “เชฟลูกกรงเหล็ก”

และเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ได้เป็นประธานพิธีเปิดโครงการเรือนจำท่องเที่ยว ครั้งที่ ๒ ณ เรือนจำกลางราชบุรี ภายใต้แนวคิด “Cook & Coff @ราชบุรี ท่องเที่ยวเกษตรวิถี...คืนคนดีสู่สังคม”

๓. ด้านการจัดอบรมภาษาต่างประเทศและการจัดอบรมบัญชีครัวเรือนให้ผู้ต้องขัง โดยมอบหมายให้เรือนจำทั่วประเทศสำรวจผู้ต้องขังที่สนใจเข้ารับการอบรม โดยมีการดำเนินการจัดอบรมภาษาอังกฤษจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๒๓ แห่ง มีผู้ต้องขังผ่านการอบรม จำนวน ๒,๐๓๘ คน ภาษาจีนจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๓ แห่ง มีผู้ต้องขังผ่านการอบรม จำนวน ๑๖๙ คน และการอบรมบัญชีครัวเรือนจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๑๖ แห่ง มีผู้ต้องขังผ่านการอบรม จำนวน ๑,๔๙๔ คน โดยในปีนี้กรมราชทัณฑ์จะดำเนินการขับเคลื่อนให้มียอดเรือนจำจัดการอบรมเพิ่มเติมมากขึ้น

๓.๔.๒ นโยบายการฝึกวิชาชีพเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ ๔ หลักสูตร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) มีข้อสั่งการและแนวทางการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังด้วยการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ เพื่อช่วยให้ผู้ต้องขังมีการปรับพฤติกรรมให้มีจิตใจที่อ่อนโยน

/ผลการดำเนินการ...

ผลการดำเนินการปี พ.ศ.๒๕๖๓

๑. โครงการเลี้ยงสุนัขเพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง รุ่นที่ ๑ ดำเนินการ ๒๓ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ในเรือนจำและทัณฑสถาน ๘๐ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้าร่วม จำนวน ๒,๔๘๔ คน และสุนัขในโครงการ ๓๓๗ ตัว

๒. โครงการส่งเสริมการฝึกวิชาชีพปลูกทุเรียน รุ่นที่ ๑ ดำเนินการ ๓๐ พฤศจิกายน - ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ในเรือนจำและทัณฑสถาน ๒๒ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้าร่วม ๖๓๕ คน และจำนวนทุเรียน ๕๓๓ ต้น

๓. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ชน รุ่นที่ ๑ ดำเนินการ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๔๕ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้าร่วม จำนวน ๑,๓๕๒ คน และจำนวนไก่ชน ๓๑๒ ตัว

๔. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ (โคขุน) รุ่นที่ ๑ ดำเนินการ ๓๐ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ในเรือนจำและทัณฑสถาน ๒๓ แห่ง มีผู้ต้องขังเข้าร่วมจำนวน ๔๖๕ คน และจำนวนโคเนื้อ (โคขุน) ๑๐๗ ตัว

๓.๔.๓ แนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ (Correctional Industrial Estate) เรื่องนี้เคยนำเข้าเป็นวาระในการประชุมคณะกรรมการราชทัณฑ์ มีท่านโสมสิต สุวินิจจิต เป็นประธานอนุกรรมการและกรมราชทัณฑ์เป็นฝ่ายเลขา ในขณะเดียวกัน เรือนจำกลางชลบุรีนำนโยบายท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ไปริเริ่มทำเรือนจำอุตสาหกรรมฝึกอาชีพผู้ลี้ภัยพลัด เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นนำร่องในการฝึกอาชีพให้กับผู้ต้องขังในรูปแบบอุตสาหกรรม ณ เรือนจำชั่วคราวบ้านบึง สังกัดเรือนจำกลางชลบุรี เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งมีท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน เป็นประธานพิธีวางศิลาฤกษ์ นอกจากนี้ก็มีการศึกษาแนวทางการจัดหาแหล่งทุนในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ และแหล่งทุนเพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ คณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางการหาแหล่งทุนในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์และแหล่งทุนช่วยเหลือผู้พ้นโทษในการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ได้ประชุมคณะทำงานฯ แล้ว ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีประเด็น คือ

- แนวทางที่จะช่วยเหลือผู้พ้นโทษ
- ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานภาคการผลิต
- ภาพใหญ่ของนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์จะเป็นการแก้ไขปัญหาหนี้นักโทษล้านลูก
- โรงงานที่จะดำเนินการในนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ ต้องกำหนด

ประเภทให้ชัดเจน

- จัดหาแหล่งเงินทุนในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์

๓.๔.๔ การดำเนินงานโครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ นักโทษเด็ดขาดที่มีโทษระยะสั้น

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ฝ่ายบริหาร นายธวัชชัย ชัยวัฒน์ ผู้ช่วยเลขานุการ กล่าวรายงานแผนการดำเนินการ กรมราชทัณฑ์ได้ประกาศแจ้งหลักเกณฑ์การคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดเข้าโครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดที่มีโทษระยะสั้น โดยมีแนวทางปฏิบัติให้เรือนจำทัณฑสถานรับทราบและถือปฏิบัติ คือจะต้องเป็นนักโทษที่จำคุกครั้งแรกเท่านั้น และต้องเหลือโทษไม่เกิน ๕ ปี ซึ่งสำรวจรายชื่อนักโทษเด็ดขาดซึ่งเข้าเกณฑ์โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดที่มีโทษระยะสั้น จากเรือนจำและทัณฑสถาน ๑๓๗ แห่ง มีนักโทษเข้าเกณฑ์ ๑๙,๓๕๒ ราย

/ณ วันที่ ...

ณ วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๔ มีเรื่อนจํารายงานเข้ามา ๑๓๐ แห่ง มีเรื่อนจํานํารายชื่อผู้ต้องขังเข้าระบบจํานวน ๑๘,๐๒๔ ราย คงเหลือ ๑,๕๐๑ ราย และจะนําดำเนินการส่งแบบบันทึกข้อมูลนักโทษเด็ดขาดก่อนปล่อยคุมประพฤติ (แบบ ส.๑ - ๔๖) ไปยังสำนักงานคุมประพฤติในพื้นที่ เพื่อจัดทำรายงานการสืบเสาะข้อเท็จจริงและหาผู้อุปการะต่อไป (แบบ ส.๒ - ๔๖) เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการหาผู้อุปการะแล้ว เรื่อนจํและทัณฑสถานเสนอขอพักการลงโทษมายังกรมราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์จะนํเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษโดยติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (EM) ต่อไป

๓.๔.๕ ผลการดำเนินงานเปิดเรื่อนจํจังหวัดภูเก็ตแห่งใหม่ (เรื่อนจํชั่วคราวบ้านบางโจ)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าวรายงาน เรื่อนจํจังหวัดภูเก็ตแห่งเก่าซึ่งมีสภาพแออัด โดยปัจจุบันได้ย้ายผู้ต้องขังไปยังเรื่อนจํจังหวัดภูเก็ตแห่งใหม่ บ้านบางโจ ในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ยอดผู้ต้องขังจํานวน ๑,๙๕๑ ราย คงเหลืออยู่ที่เรื่อนจํจังหวัดภูเก็ตแห่งเก่า รวมทั้งสิ้น ๕๒๖ ราย โดยเรื่อนจํแห่งใหม่มีหลายแผนทำให้ผู้ต้องขังได้มีที่นอนตามมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น ซึ่งทางกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดความสมดุลไว้ที่ ๑.๒ ตารางเมตรต่อคน และกรมราชทัณฑ์จะได้เร่งรัดการย้ายผู้ต้องขังในเรื่อนจํที่เหลือให้แล้วเสร็จ โดยมีเรื่อนจํกลางเพชรบุรีและเรื่อนจํจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

๓.๔.๖ สินค้าผลิตภัณฑ์ผู้ต้องขังออนไลน์

กระทรวงยุติธรรม มีนโยบายให้กรมราชทัณฑ์ศึกษาแนวทางการจํหน่ายผลิตภัณฑ์ออนไลน์ ในการดำเนินงานปรับปรุงภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์และเพิ่มช่องทางในการจํหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้กระทำผิดผ่านช่องทางออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจํหน่ายผลิตภัณฑ์ผู้ต้องขังบนเว็บไซต์สื่อกลางการจัดจํหน่ายสินค้าออนไลน์ (e-marketplace) ภายใต้ชื่อ “วันสุข” โดยมีเรื่อนจํเข้าร่วมจํานวน ๘ แห่ง มียอดจํหน่ายรวมมูลค่าทั้งสิ้น ๕๐๔,๔๐๘ บาท (ห้าแสนสี่พันสี่ร้อยแปดบาทถ้วน) ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้มีการจัดกลุ่มเรื่อนจํที่จะจํหน่ายผลิตภัณฑ์ออนไลน์และจํหน่ายผลิตภัณฑ์ในงานนิทรรศการราชทัณฑ์ประจำปีไม่ให้ปะปนกัน

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๕ นโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าวรายงาน นโยบายของทางกรมราชทัณฑ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ QUICK WIN มี ๔ เรื่อง ประกอบด้วย

๑. การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน เน้นเรื่องความเป็นอยู่ ปักจัย ๔ การจํแนลักษณะผู้ต้องขัง และการจัดระเบียบเรื่อนจํมีเรื่อนจํและทัณฑสถานที่จะไม่ให้มีเรื่องยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือ

๒. การแก้ไขปัญหาความแออัดและผู้ต้องขังล้นเรื่อนจํ ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นที่และอัตราความจุของเรื่อนจํและทัณฑสถานทั่วประเทศให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งการจัดทำที่นอน ๒ ชั้น เพื่อให้มีพื้นที่รองรับผู้ต้องขังได้ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน ต่อที่นอน ๑.๒ ตารางเมตรต่อคน

๓. การพัฒนาองค์กรให้โปร่งใสและทันสมัย เน้นเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน เช่น การฝากขังผู้ต้องขังผ่านระบบคอมพิวเตอร์ การใช้ระบบขายสินค้าและเงินฝากผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์ มีเรื่อนจํและทัณฑสถาน ๑๓๑ แห่ง การใช้ระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ ๑๓๗ แห่ง ซึ่งทำให้ลดปัญหาผู้ต้องขังไปยังศาลและลดความเสี่ยงเรื่องโรคโควิด-๑๙ โดยทางกรมราชทัณฑ์ได้รับความกรุณาจากท่านรัฐมนตรีเรื่องการขอเพิ่ม User ไปทางศาลยุติธรรมซึ่งอยู่ระหว่างการผ่าน CEO กระทรวง และมีการติดตั้ง

/ระบบบริการ...

ระบบบริการเยี่ยมญาติทางไกลด้วย Application Line ๑๕๐ แห่ง ในการนี้ยังมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเน้นเรื่อง ITA เนื่องจากผลการประเมินจาก ปช. คะแนนลดลงไปนิด หน่อยจากปีแรกๆ

๔. การคืนคนดีสู่สังคมและการติดตามผู้พ้นโทษ จากที่มีการประสานงานกับสำนักพระราชวัง ได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำต้นแบบประจำภาค (CARE Model) มีทั้งหมด ๔ ภาค ได้แก่ ภาคกลาง (เรือนจำกลางสมุทรปราการ) ภาคเหนือ (เรือนจำกลางเชียงใหม่) ภาคตะวันออกเฉียกเหนือ (เรือนจำกลางนครราชสีมา) ภาคใต้ (เรือนจำกลางสงขลา) ทั้ง ๔ ภาคนี้ เป็นโมเดลในการติดตามผู้พ้นโทษที่อยู่ในเขตดูแลของตนเองและรายงานมาที่กรมราชทัณฑ์ โดยกรมราชทัณฑ์ได้ปรับรูปแบบการติดตามผู้พ้นโทษที่อบรมโครงการ “โคกหนองนาแห่งความหวังและน้ำใจ กรมราชทัณฑ์” และยังคงดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) ให้มากขึ้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการกล่าวเพิ่ม ในส่วนของเรื่องเพื่อทราบล้วนเป็นความคืบหน้าและมีประโยชน์ต่อผู้ต้องขังเป็นอย่างมาก รวมถึงประเด็นของโครงการเลี้ยงสุนัข เลี้ยงไก่ชน เลี้ยงโคเนื้อ และการปลูกทุเรียน โครงการเหล่านี้ล้วนแต่เป็นวิชาชีพที่ทำให้ผู้ต้องขังได้เกิดประโยชน์ทั้งสิ้น ซึ่งมีจำนวนผู้ต้องขังที่คิดเป็นร้อยละ ๓๕ เมื่อพ้นโทษออกไปอยากประกอบอาชีพแล้วไม่มีงานที่รองรับกลุ่มผู้พ้นโทษเหล่านี้ และมีอีกร้อยละ ๑๕ ที่ไม่อยากจะทำงานซึ่งส่งผลให้ต้องวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ส่วนอีกร้อยละ ๕๐ มีผู้ปกครองมารับกลุ่มเหล่านี้ก็ไม่มีปัญหาเรื่องอาชีพ แต่ว่ากลุ่ม ๓๕ และ กลุ่ม ๑๕ นี้ ถ้าเราไม่มีสิ่งที่ปลูกฝังให้กลุ่มเหล่านี้อยากจะมีอาชีพหรืออยากประพฤติตนเป็นคนดี มันจะยากที่จะปรับเปลี่ยนการชีวิตหรือความคิดพวกนี้ได้ ยกตัวอย่าง เคยได้สนทนากับผู้ต้องขังหรืออดีตนักโทษได้สอบถามผู้ต้องขังที่ติดคุกมาแล้ว ๖-๗ ครั้ง เพราะว่าพวกเขาไม่มีทางออก สอบถามสาเหตุโดยบอกว่าเมื่อออกไปใช้ชีวิตด้านนอกแล้วไม่รู้จะใช้ชีวิตอย่างไร ไม่มีงานรองรับ ไม่มีที่อยู่กิน จึงทำให้คิดว่ากลับเข้ามาอยู่ในเรือนจำเหมือนเดิมดีกว่า หลังจากได้ทราบแล้วจึงรับหาวิธีแก้ไข ควรทำทุกวิธีเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ต้องขัง เช่น การเลี้ยงไก่ชน อาจจะคล้ายกับการพนัน แต่ต้องมองให้เห็นถึงประโยชน์ ในปัจจุบันนี้มีประชาชนเกือบ ๒๐,๐๐๐ คน ลงชื่อร่างกฎหมายเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรเป็นพระราชบัญญัติไก่พื้นเมือง ลงชื่อเข้าสู่สภาแล้วสภาฯ ส่งต่อให้กับกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบต่อไป ประโยชน์มันมี เช่น การเลี้ยงม้าของออสเตรเลีย เมื่อมีใบ Pedigree หรือใบรับรองพันธุ์ประวัติ (Certificate Pedigree) ทำให้มูลค่าของม้าเพิ่มขึ้น คนไทยเป็นคนขยันแต่ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าได้ ในส่วนนี้อะไรที่ทำให้เกิดประโยชน์กับประชาชนพื้นบ้านมากที่สุด ประเทศไทยไม่สามารถทำรถยนต์แข่งกับต่างประเทศได้ จึงต้องเลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู เลี้ยงสุนัข และเลี้ยงวัว เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาคาความยากจนภายในประเทศ จากสถิติของไก่ชน พบว่ามีการแอบลักลอบขายไปยังประเทศในแถบอาเซียนปีละประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัว ตัวละ ๑๐,๐๐๐ บาท หากเลี้ยงเป็นอาหารราคาตัวละ ๑๐๐ บาท แต่ถ้าหากเลี้ยงไก่เพื่อเป็นเกมกีฬาชนไก่ ไก่จะราคาตัวละ ๑,๐๐๐ บาท ถือว่าเป็นวิธีเพิ่มมูลค่าอย่างมาก ถ้าหากสามารถเรียนรู้ในเรื่องของการเลี้ยงไก่ชนได้ เพราะการเลี้ยงไก่ชนนั้นมีทุกหมู่บ้าน ซึ่งในแต่ละหมู่บ้านนั้นต้องการดูแลไก่น้อยหมู่บ้านละ ๓-๕ คน ในประเทศไทยมีประมาณ ๘๐,๐๐๐ หมู่บ้าน ตกประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน คิดค่าแรงคนดูแลไก่คนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ถ้าหากมีฝีมือดีราคาจะอยู่ที่ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท/คน อีกทั้ง ยังได้เสนอกฎหมายเพื่อตั้งเป็นพรรคการเมืองดูแลปัญหาต้นเหตุ คือ หันนอกระบบ ไม่ใช่มาแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ คือ ดอกเบี้ยแพง เมื่อแก้ปัญหาโดยนำโฉนดมาคืนชาวบ้าน หลังจากชาวบ้านได้คืนก็นำไปกู้ที่อื่นต่อไป ในเรื่องของการปลูกทุเรียนนั้น ส่วนมากจะปลูกแล้วตาย โดยกรมราชทัณฑ์มีเรือนจำโครงสร้างเบาหรือเรือนจำชั่วคราวหลายจังหวัด จึงทดลองปลูกทุเรียน มังคุด โดยให้ผู้ต้องขังที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ถ้าปลูก

/แล้วไม่ตาย ...

แล้วไม่ตาย ผลผลิตที่ได้มานั้นคือกำไรอย่างมหาศาล ในจังหวัดที่สามารถปลูกทุเรียน มังคุดได้จะทำให้เกษตรกรในจังหวัดนั้น ๆ สามารถปลูกตามได้โดยเป็นศูนย์การของกรมราชทัณฑ์ โดยเป็นโครงการนำร่องให้ชาวบ้านจากการปลูกกล้วยให้มาปลูกทุเรียน มังคุด ว่างสาต เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีเรื่องโครงการท่องเที่ยวเรือนจำโดยท่านแนะนำว่าให้เปลี่ยนเป็นท่องเที่ยวหน้าเรือนจำและก็ได้รับคำชื่นชมมา

และฝากให้กรมราชทัณฑ์ดูหลักสูตรอีกหนึ่งหลักสูตร คือ วิชาหมอดู ทราบว่าในเรือนจำนั้นไหว้พระสวดมนต์ของแต่ละศาสนาทุกวันอยู่แล้ว จึงให้เพิ่มตำราโหราศาสตร์เข้าไปด้วยวิชาโหราศาสตร์นั้น หมอดูลงทุนประมาณ ๒๐๐ บาท ซื้อไฟ ๒ สำหรับ สามารถดูดวงให้ลูกค้าได้ ถือว่าเป็นอาชีพที่ลงทุนน้อยแต่ได้รายได้เยอะ จึงมีความคิดอยากให้ผู้ต้องขังฝึกวิชาชีพหมอดู อย่างน้อยนั้นยังสามารถประกอบเป็นอาชีพได้

การเลี้ยงโคเนื้อเพื่อให้ผู้ต้องขังรู้วิธีการเลี้ยงเพื่อให้เป็นเนื้อโกเบ คนไทยสามารถทำได้ แม้ว่าทางภาควิชาการของกระทรวงเกษตรฯ ไม่ได้เนื่องจากประเทศไทยเป็นเมืองร้อนไขมันจะไม่จับตัวกัน แต่พอนำมาทอดลงเลี้ยงจริงจึงก็สามารถทำให้โคเนื้อของไทยเป็นแม่พันธุ์โกเบได้ โดยไม่ต้องไปซื้อเนื้อจากประเทศญี่ปุ่น ทางกรมราชทัณฑ์ทำเพื่อเป็นการนำร่องเพื่อให้ผู้ต้องขังและสังคมรู้ว่าสามารถทำได้เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า

การทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้ผู้ต้องขังเห็นรายจ่ายฟุ่มเฟือย เช่น การสูบบุหรี่วันละ ๑ ซอง ถ้าหากเลิกสูบได้ภายใน ๑ ปี คิดเป็นเงินประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท สามารถซื้อข้าวสารได้ประมาณ ๒๐ กระสอบ สามารถเลี้ยงคนได้ ๑๐-๒๐ คน การเรียนภาษาอังกฤษและภาษาจีน เมื่อจบมาสามารถนำมาใช้ประกอบอาชีพด้านนอกได้อีก

การผลิตสินค้าราชทัณฑ์ให้ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับสินค้า ส่วนที่ยังไม่ได้มาตรฐานก็ต้องพยายามให้ได้มาตรฐาน ในส่วนนี้ทางกรมราชทัณฑ์มีไม้ของกลางที่ได้มาจากกรมบังคับคดี ไม้พยูง ไม้ประดู่ เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถทำเฟอร์นิเจอร์ที่มีมูลค่าที่สูงขึ้นเป็นส่วนที่หารายได้ให้แก่กรมราชทัณฑ์ อยากทำให้สินค้าได้แบรนด์เนมเป็นมาตรฐาน

รองศาสตราจารย์อภิญญา เวชยชัย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อกรมราชทัณฑ์ กล่าวชื่นชมและตั้งข้อสังเกตบางประเด็น จากที่ได้มาประชุมคณะกรรมการราชทัณฑ์หลายครั้ง นั่นคือการตั้งเป้าเพื่อลดความแออัดเริ่มมีนโยบายที่สามารถทำได้จริงเป็นเรื่องที่ดี ทำให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นจากที่ตกเป็นผู้ต้องขังอยู่แล้วก็ได้รับการดูแลคุณภาพชีวิตในการนอนได้ดีขึ้น อีกหนึ่งกิจกรรมที่ท่านรัฐมนตรีฯ กล่าวถึงกิจกรรมเหล่านี้ เรียกว่าอาชีพจะบำบัดผู้ต้องขังจะได้มีทางเลือกมากขึ้น เคยทำงานโครงการกำลังใจเป็นลักษณะของงานฝึกอาชีพ การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์แต่ยังไม่ใช่งานอาชีพที่สามารถใช้บำบัดหรือเยียวยาทางจิตใจได้ ประเด็นของการเลี้ยงสัตว์ การทำการเกษตร ในระยะหลังนี้ได้มีงานวิจัยที่บอกได้ว่าการเห็นการเจริญเติบโตของต้นไม้ที่ปลูกเองหรือแม้แต่การเลี้ยงสัตว์นำไปสู่การบำบัดทางธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งโครงการนี้เป็นทั้งการฝึกอาชีพใช้เวลาให้เป็นประโยชน์และยังเป็นอาชีพจะบำบัด ในปัจจุบันนี้ได้ให้ผู้ต้องขังเข้ามาปฏิบัติเพื่อให้อยู่กับธรรมชาติ การเจริญเติบโตของสัตว์ การเปลี่ยนแปลงจะเป็นภาวะของการเยียวยาทางจิตใจมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เห็นว่าเป้าหมายไม่ได้มุ่งไปที่สินค้าที่ผลิต แต่เป้าหมายมุ่งไปที่การทำจิตใจของผู้ต้องขังมีความเป็นมนุษย์มากขึ้น มีความอ่อนโยนทางจิตใจมากขึ้น ในส่วนนี้จึงมีข้อเสนอว่า ถ้าในกรณีนี้จะพบว่าในสถานการณ์ของการทำงานในเรือนจำหรือทัณฑสถานนั้น ในจำนวนบุคคลที่เข้ามาทำงานส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพร่างกายและจิตใจที่ดี แต่คนมีสภาวะทางอารมณ์ สุขภาพจิตใจไม่ดี กลุ่มบุคคลเหล่านี้จะไม่ประสงค์ที่จะทำอะไร หรือแม้แต่กลุ่มเหล่านี้จะถูกมองแบบแยกตัว โดยหากเลือกบุคคลเข้าทำงานจะเลือกบุคคลที่แข็งแรงมีสุขภาพดีไปทำงาน โดยจะมองข้ามกลุ่มผู้ต้องขังเหล่านี้ซึ่งเป็นกลุ่มที่เปราะบางอยู่แล้ว

/หากเป็นไปได้...

หากเป็นไปได้ในงานส่วนนี้จะทำให้เกิดการบำบัดหรือเยียวยาโดยธรรมชาติ โดยมุ่งเข้าไปที่กลุ่มเหล่านี้สู่การพัฒนาในด้านพฤติกรรมเสียความเป็นมนุษย์มากขึ้น ซึ่งอยากให้กรมราชทัณฑ์พัฒนาให้ตรงจุดนั้น เพื่อสามารถเยียวยาบุคคลกลุ่มเหล่านี้ที่มีภาวะอ่อนแอทางด้านจิตใจได้จริง จึงอยากขออนุญาตฝากไว้ เพื่อจะได้ขยายต่อไปยังกลุ่มผู้ต้องขังที่อ่อนไหวหรือถูกมองข้าม

นางสาวภัทรพร สมันตรัฐ ผู้แทนปลัดกระทรวงแรงงาน กล่าวชื่นชมเรื่องการฝึกอาชีพของผู้ต้องขัง เช่น การเลี้ยงสุนัข ขอสอนข้อแนะนำในประเด็นเกี่ยวกับการเลี้ยงสุนัข การทำสปาสุนัข และการดูแลสัตว์ ซึ่งเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับสังคมยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการตัดขนสัตว์ การผสมพันธุ์สุนัข และการฝึกสุนัขเฉพาะด้าน ล้วนแต่เป็นการเพิ่มมูลค่าทางวิชาชีพได้ในอนาคต ในการเลี้ยงไก่ เลี้ยงสุนัขหรือการเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ เช่น นกเขา ซึ่งเป็นสัตว์ที่นิยมทางภาคใต้รวมถึงทางมาเลเซีย สามารถจำหน่ายได้ในราคาสูง หรือการเลี้ยงแมลงสำหรับทำโปรตีน ซึ่งอาจนำไปสู่การศึกษาวิจัยร่วมกับกระทรวงอื่น ๆ ได้ ในส่วนที่กรมราชทัณฑ์จัดมีห้องสมุดของกรมราชทัณฑ์ อยากจะเสนอให้ผู้ต้องขังได้บำเพ็ญประโยชน์โดยการอ่านหนังสือ ให้ผู้พิพากษาสายตาทิ้งจะเป็นการสร้างคุณค่าให้แก่ตัวผู้ต้องขังเอง ว่าสามารถทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นได้ด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ กล่าวเพิ่ม ในเรื่องของการเลี้ยงนกเขานั้น มีการเลี้ยงอยู่ที่ อำเภोजงนะ จังหวัดสงขลา โดยมีการจับพ่อแม่พันธุ์จากภาคเหนือและภาคกลางไปเป็นพ่อแม่พันธุ์ เคยไปดูงานครั้งทำงานอยู่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่เนื่องด้วยนกเขามีอายุสั้นสาเหตุเกิดจาก สายเลือดชิด (สัตว์ ๒ ตัว มีเชื้อสายเดียวกันมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติมาผสมพันธุ์กัน ลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า การผสมแบบเลือดชิด ซึ่งจะทำให้ลูกที่ออกมาไม่แข็งแรงหรือมีความผิดปกติ) นกเขาวา ๑ ตัว ซึ่งมีมูลค่าเป็นในหลักล้าน ส่วนนกกรงหัวจุกชด้อนสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) ส่วนการเลี้ยงแมลง โดยจังหวัดสุโขทัยมีจังหวัดตัวใหญ่ จึงได้แนะนำให้เรือนจำจังหวัดสุโขทัยเอามาเลี้ยง ปรากฏว่าตัวใหญ่ที่จะนำมาเป็นพ่อแม่พันธุ์ มันจะฆ่าตัวตายโดยการหักคอตัวเองตาย จึงต้องเปลี่ยนมาเลี้ยงตัวเล็กแทน และต้องหาวิธีการเลี้ยงตัวใหญ่ไม่ให้มันฆ่าตัวเองตาย เพื่อให้สามารถนำมาขยายพันธุ์ได้ ถ้ามองในภาพใหญ่ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐ เป็นนักโทษคดียาเสพติด ซึ่งหลังจากที่มีกรณีพิเศษที่พ้นโทษออกไปคาดว่าเปอร์เซ็นต์ที่เป็นยาเสพติดจะลดลงแล้ว หรือเปอร์เซ็นต์ยาเสพติดจะมากขึ้นเพราะได้ออกไปน้อย ดังนั้นเราต้องหาแนวทางดำเนินการเรื่องการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ โดยมีท่าน ดร.โฆสิต สุวินิจจิต เป็นประธานศึกษานิคมอุตสาหกรรม ได้เห็นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก ถ้ามีการนำแรงงานจากกรมราชทัณฑ์ไปจะทดแทนได้อย่างไร

ดร.โฆสิต สุวินิจจิต ประธานอนุกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ กล่าวรายงานความคืบหน้าการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จากที่ประชุมได้มีการจัดอนุกรรมการเรียบร้อยแล้ว ๖ เดือน โดยได้ศึกษาครบทุกภาคแล้ว โดยมีการประชุมมาจำนวน ๒๐ ครั้ง อีกทั้งได้ประชุมภาคเอกชนโดยเฉพาะสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ในการสนับสนุนร้อยละ ๑๐๐ และมั่นใจในโครงการนี้จะแก้ปัญหาผู้ต้องขังล้นคุก และทาง NIDA POLL ได้มีการสำรวจออกมา ในเรื่องของนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์นั้น ประชาชนเห็นด้วยมากกว่าร้อยละ ๕๐ ถือว่าเป็นโครงการของราชการที่ได้รับการเห็นชอบจากสังคมมากเป็นพิเศษ จากการสำรวจมีแนวโน้มที่มีการนำร่องในการจัดสร้าง ๒ แห่ง ได้แก่ ภาคตะวันออก โดยมี EEC เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นฐาน โดยท่านรัฐมนตรีฯ ได้มีการนำร่องเป็นนิคมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก โดยโครงการจริงนั้นควรมีขนาดรองรับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ หรือผู้ต้องขังที่กำลังจะพ้นโทษเพื่อเตรียมความพร้อม ท่านรัฐมนตรีฯ มองว่าต้องแก้ไขให้ได้ในระดับ ๑๐,๐๐๐ คน ทางภาคตะวันตก เห็นจากความขาดแคลนแรงงานต่างด้าวขึ้นมาพอดี ได้มีการประชุมกับสภาอุตสาหกรรมหอการค้าของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีความต้องการถึง ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ คน ยังสามารถขยายได้อีก

อุตสาหกรรมการเกษตรภาคการประมง เป็นประเภทของเกษตรที่มีรายได้สูง และเป็นธุรกิจส่งออกขนาดใหญ่ ตลาดมีความต้องการสูง โดยได้มีการศึกษาที่จังหวัดสมุทรสาครเพิ่มเติมขึ้นอีกหนึ่งแห่ง มีการจ่ายค่าตอบแทนสูง ซึ่งอาชีพเหล่านี้เหมาะกับคนของราชทัณฑ์ ซึ่งมีงานวิจัยว่างานคนไทยเลือกงานและไม่ต้องการทำงานหนัก ประเภท 3D คือ งานสกปรก งานอันตรายและงานยาก ซึ่งคนที่อยู่ในเรือนจำสามารถทำได้ โดยขอให้มีการรายได้ปรากฏว่า รายได้ของภาคประมงให้ราคาสูง ตลาดทะเลไทยในตอนเช้ามีการจ่ายค่าแรงชั่วโมงละ ๓๐๐ บาท หากลงเรือ ๒ อาทิตย์เข้าฝั่ง ๑ ครั้ง ค่าแรงประมาณ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท/เดือน โดยภาคตะวันตกคาดว่า เป็นที่จังหวัดสมุทรสาคร โดยคณะทำงานมีการติดขัดเนื่องจากมีคณะกรรมการบางท่านโยกย้ายตำแหน่งและได้มีการปรับปรุงรายชื่อคณะกรรมการบางท่านที่โยกย้ายไปแล้ว โดยมีรายชื่อในช่วงท้ายเพื่อให้ทุกท่านพิจารณา โดยรวมแล้วถือว่าโครงการนี้เป็นที่ตอบรับที่ดีต่อสังคม สื่อมวลชนและภาคเอกชนสนใจที่จะร่วมลงทุนด้วย โดยมีการสำรวจความต้องการของผู้ต้องขัง ผลปรากฏว่ามีผู้ต้องขังให้ความสนใจจำนวนมาก ท่านรัฐมนตรีมอบหมายให้ไปสัมภาษณ์กับ คุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา เป็นเรื่องเล่าในเรือนจำทำให้ผู้ต้องขังทั่วประเทศได้ยินเรื่องโครงการนิคมอุตสาหกรรม รวมทั้งท่านรัฐมนตรีฯ ได้ให้สัมภาษณ์เสริมให้ความมั่นใจด้วย โดยมีผลตอบรับกลับมาดีมาก โดยขณะนี้ได้มีการเตรียมความพร้อมทุกด้าน โดยเชื่อว่าโครงการนี้มีแนวโน้มเป็นไปได้ โดยในขณะนี้ได้มีการจ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำการศึกษาคู่ไปด้วยทางด้านวิชาการเพื่อศึกษาควบคู่ไปกับคณะอนุกรรมการฯ โดยเร็วๆนี้น่าจะมีผลสรุป

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ การทำงานของพวกเรา มีข้อขัดข้องทางเวลา โดยจะทำอะไรสักเรื่องหนึ่งเวลาที่มีจำกัดโดยเป็นปัญหาสำคัญ นิคมอุตสาหกรรมนี้สามารถทำงานได้ ทั้งผู้ที่พ้นโทษแล้วและผู้ที่ยังไม่พ้นโทษจะได้มีงานทำ ในกรณีที่เอาคนออกจากเรือนจำเพื่อไปทำงานประโยชน์ที่ได้ต่อหัวต่อคน/ปี ผู้หญิงจะมีรายจ่ายมากกว่าผู้ชายประมาณ ๒๑,๐๐๐ บาท ค่าเสื้อผ้า ค่าอาหาร ถ้าสามารถพ้นโทษได้จะลดเงินค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้อีกมากพอสมควร ในการสร้างนิคม อุตสาหกรรมราชทัณฑ์นี้จะไม่ใช่เงินจากงบประมาณ ซึ่งจะใช้เงินจากการยึดทรัพย์สินคดีอาชญากรรม โดยปรับปรุง เรื่องการปราบปรามเรื่องยาเสพติดสู่กระบวนการยึดทรัพย์สินและในการนี้ได้ดำเนินการมาพอสมควร แต่ยังติด ขอกฎหมายบางมาตราไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะที่ผ่านมาไม่สามารถยึดทรัพย์สินได้ เนื่องจากมีทั้งคดีแพ่ง และคดีอาญา หากคดีอาญาหลุดส่งผลให้คดีแพ่งจะหลุดตามไปด้วย โดยต้องแก้ร่างกฎหมายนำเข้าสู่สภา ถ้าหากร่างกฎหมายผ่านจะส่งผลให้มีทุนนำมาจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ในเรื่องของการออกแบบได้มอบหมายให้ ท่านอธิบดีกรมราชทัณฑ์ตั้งงบประมาณปี ๖๕ ในการออกแบบศึกษาให้พร้อมไว้อีกก่อน เพื่อรอรับทุนที่จะได้จากการยึดทรัพย์สินจากคดีอาชญากรรมที่กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการ

รองศาสตราจารย์ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชญวิทยา มีข้อสังเกตและขอชื่นชมในโครงการต่าง ๆ ที่กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการในเรื่องวิชาชีพของผู้ต้องขังที่จะพ้น โทษออกมา โครงการที่น่าสนใจคือการทำบัญชีครัวเรือน ควรให้เพิ่มโครงการวัดสมรรถนะทางวิชาชีพของ ผู้ต้องขังว่ามีความถนัดทางด้านไหน เนื่องจากการจัดโครงการมากมายแต่อาจไม่ตรงกับความต้องการและ ความสามารถของผู้ต้องขัง จึงควรทำโครงการขึ้นมาเพื่อใช้ในการวัดความสามารถของผู้ต้องขังก่อน จะได้ตรงกับ ความสามารถของบุคคลเหล่านี้ จากที่ตั้งข้อสังเกตมีหลายโครงการแต่ผู้ต้องขังพ้นโทษออกไปแล้วมีผู้พ้นโทษ บางคนยังไม่มีการทำงาน โดยมีบางโครงการที่กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการและประเมินผลการติดตามผู้ต้องขังที่พ้นโทษ คิดเป็นผลสำเร็จ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ อยากให้ทำการสำรวจว่าอีก ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ที่ไม่สามารถทำงานได้เกิดจาก สาเหตุอะไร และในเรื่องอื่นๆที่ได้ติดตามไปแล้วในหลายๆโครงการ ในส่วนผู้ต้องขังที่พ้นโทษและติดตามได้ ๘,๐๐๐ กว่าคน สามารถติดตามว่ามีงานทำได้ถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพราะถ้าเราปล่อยคน เหล่านี้ออกไปแล้วเราได้ทราบว่ามีผู้ต้องขังมีความสามารถด้านใดจะมีประโยชน์กับทางราชทัณฑ์ และที่เราได้ ประสานงานกับกรมแรงงาน ไม่ทราบว่ามีเครื่องมือวัดสมรรถนะของบุคคลไหม

ดร.โมลิต สุวินิจจิต ประธานอนุกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ กล่าวเพิ่ม คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรม ได้มองว่าประเด็นที่ ๑ ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไปสังคมไม่ยอมรับ ถึงแม้มีการฝึกไปอย่างดีแต่ก็ไม่ยอมรับ โดยมีทัศนคติที่หวาดกลัวน่ารังเกียจ ในประเด็นที่ ๒ โดยพระราชบัญญัติวิชาชีพ จำนวนมากกว่า ๒๐ ฉบับ ไม่รับคนที่มีความผิดติดคุก โดยเฉพาะคดียาเสพติด ซึ่งมีผู้ต้องขังร้อยละ ๘๐ เป็นคดียาเสพติด การสร้างนิคมอุตสาหกรรมขึ้นมาเพื่อรองรับผู้ต้องขังเหล่านี้ โดยได้มีการสอบถามภาคเอกชนว่ามีความต้องการแบบไหนจะได้ฝึกวิชาชีพออกไปให้ตรงตามความต้องการ โดยทางคณะรัฐมนตรีฯ พบว่าที่จังหวัดสมุทรสาครมีความต้องการของคนว่างงานจำนวนมาก อีกทั้งตอนนี้ได้มีการศึกษาร่วมกับกระทรวงแรงงานได้ประชุมและทำงานร่วมกันแล้ว ในส่วนของผู้ต้องขังหรือผู้ที่ก้าวพลาด ได้มีการสอบถามและสำรวจความต้องการมาแล้วทั้ง ๔ ภาค ผู้ต้องขังมีความสามารถทำได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการเย็บผ้าหรือช่างทอง สำหรับผู้ต้องขังชายนั้นสามารถทำงานได้หมด เหลือแค่การจับคู่ (matching) กับผู้ประกอบการซึ่งจะดำเนินการได้สำเร็จเร็ว ๆ นี้ โดยทางกระทรวงพาณิชย์กำลังรวบรวมแฟรนไชส์ เนื่องจากผู้ต้องขังหลังจากพ้นโทษออกไปประกอบอาชีพ เช่น ขายกล้วยเดี่ยว ผลที่ตามมาคือได้รับรายได้ที่ไม่ดีนัก แต่หากมีแฟรนไชส์หรือโลโก้ โดยทางกรมราชทัณฑ์จะขอเป็นกรณีพิเศษจะลดค่าแฟรนไชส์ ไม่เก็บหรือสามารถผ่อนเป็นรายเดือน มีการจัดหาแหล่งทุนทางธนาคารออมสินและกองทุนต่าง ๆ ได้เห็นชอบ อีกทั้งศึกษาหาแหล่งทุนเพิ่มเพื่อให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษนำไปประกอบอาชีพ หรือการไปเป็นแรงงานฝีมือเดือนแรกไม่มีเงินอาจจะมียกย่องทุนสำหรับเงินสำรองให้ผู้ต้องขังใช้ก่อน โดยได้มีการปรึกษากับธนาคารออมสินคิดว่าสามารถทำได้ขอแจ้งให้คณะกรรมการราชทัณฑ์ทราบ

นางสาวภัทรพร สมันตรัฐ ผู้แทนปลัดกระทรวงแรงงาน กล่าว สำหรับการดูความพร้อมของผู้ต้องขังในความถนัดของแต่ละอาชีพ ทางกรมการจัดหางานมีแบบฟอร์มทดสอบความสนใจความถนัดทางวิชาชีพ สามารถประสานงานร่วมกันกับกรมจัดหางาน ทำงานร่วมกันกับศูนย์แคร์ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย จะมีการทดสอบฝีมือในการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพของผู้ต้องขังควรมีการทดสอบความพร้อมด้านอาชีพก่อนเพื่อหาความถนัดที่แท้จริงเพื่อสามารถต่อยอดความถนัดหรือความสามารถนั้น กรมการจัดหางานจัดแนะแนวอาชีพให้ผู้ต้องขังรู้จักเพิ่มเติมจากอาชีพเดิม ๆ ในปัจจุบันมีอาชีพเพิ่มขึ้นอีกมากมาย ถ้าได้มีการแนะนำให้ผู้ต้องขังเตรียมตัวก่อนจะพ้นโทษเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานหรือปรับตัวให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบันได้ ส่วนของการทดสอบมาตรฐานฝีมือ หากมีการฝึกอาชีพแล้ว กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะมีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและจะมีทั้งแบบทดสอบในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผลที่ตามมาจะเห็นได้ว่ามีความสามารถอยู่ในระดับไหน ซึ่งผู้ที่ได้รับบุคคลเหล่านี้เข้าทำงานจะสามารถพิจารณาในการจ่ายค่าจ้างตามความเหมาะสมต่อไป

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ กล่าว เรื่องของการทำงานผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำไป ในช่วงเวลานี้ไม่สามารถดูได้ครบทุกคน เนื่องจากมีผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามอาจมีการติดตามผู้ต้องขังผ่านเจ้าของกิจการที่ได้รับเข้าทำงาน ดังนั้นผู้ต้องขังไปทำงานจึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะติดตาม หากทางกรมคุมประพฤติสามารถติดตามดูแลได้ทุกสถานการณ์จะทำให้ไม่เกิดปัญหาตามมาหากทำงานในอุตสาหกรรมหรือภาคแรงงานในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งในเรื่องของการที่ผู้ต้องขังมีงานทำเลยหรือเลือกงานได้เป็นสิ่งที่ต้องช่วยกันดูแล และคิดหาวิธีเพื่อให้เกิดรูปธรรมให้ได้ ทางคณะทำงานฯ จะช่วยกันทำในขั้นตอนต่อไป

นางสาวภัทรพร สมันตรัฐ ผู้แทนปลัดกระทรวงแรงงาน มองว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อนผู้ที่เข้ามาต้องโทษมีความหลากหลายมากและมีหลายระดับ ซึ่งอยู่ในช่วงวัยที่เป็นทรัพยากรที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศแต่ได้ก้าวพลาดก็ต้องเข้ามาถูกกักตัว แต่เมื่อเข้ามาแล้วก็ควรที่จะรักษาคุณภาพของคนไว้

/แล้วช่วยเขา...

แล้วช่วยเขาให้พัฒนาความรู้ความสามารถสูงขึ้น โดยเฉพาะศูนย์แคร์ CARE มีหน้าที่ที่จะติดตามสนับสนุนหลังจากที่พ้นโทษออกมาแล้ว จะต้องการประสานกับหน่วยงานหรือกระทรวงแรงงานรับทราบอย่างใกล้ชิดเมื่อออกไปแล้วต้องการอะไรเพิ่มเติมหรือการพัฒนาฝีมือเพิ่มเติมอาจต้องการการแนะแนวอาชีพเพิ่มเติมทางกระทรวงแรงงานก็ยินดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการกล่าวว่า สมมติว่ามีผู้ต้องขังพ้นโทษ ๑๐๐ คน ได้งาน ๙๕ คน อีก ๕ คนไม่ได้งาน จะไปเก็บข้อมูลยังไง เรื่องนี้มันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมาก ถ้าหากมีนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ แล้วเข้าไปอยู่ในนิคมส่วนใหญ่ก็จะดี เพราะมีงานทำ มีรายได้ มีที่อยู่ที่กินแล้วค่อยขยับไปเป็นลำดับ โดยต้องหาวิธีทำให้สมบูรณ์ซึ่งไม่ยากแต่ก็ทำให้สมบูรณ์ที่สุด

นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์ ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวชื่นชมทางท่านรัฐมนตรีและกรมราชทัณฑ์ จากสถิติเรื่องร้องเรียนตั้งแต่สมัยท่านวันชัย ศรีวัฒนดี เป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรุ่นที่ ๒ ท่านเป็นผู้ดูแลเรื่องร้องเรียนของทางกรมราชทัณฑ์ ซึ่งปัจจุบันเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์เหลือน้อยลงมากอย่างมีนัยสำคัญ โดยเห็นว่าโครงการต่างๆ ที่ดำริโดยท่านรัฐมนตรีหรือทางกรมราชทัณฑ์เอง ถือว่าเป็นโครงการเยียวยาที่อาจารย์อภิญาพูดแล้วและมีนวัตกรรมใหม่ไม่ใช่เฉพาะการฝึกอาชีพสำหรับผู้ต้องขัง ในส่วนตัวเห็นว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ก็ควรได้รับการเยียวยาไปพร้อมกันด้วย เพราะจากการตรวจเยี่ยมเชิงกลยุณมิตรนั้น ผู้คุมหรือเจ้าหน้าที่ก็บอกว่าตัวเจ้าหน้าที่ก็เหมือนต้องถูกขังไปด้วยเช่นกันไม่ต่างจากผู้ต้องขัง โดยหวังว่าท่านจะได้ให้ความช่วยเหลือกับเจ้าหน้าที่ในด้านขวัญและกำลังใจอย่างเต็มที่ และเรื่องนิคมอุตสาหกรรมนั้นคิดว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์มากซึ่งท่านรัฐมนตรีก็รับทราบ เรื่องการยอมรับจากสังคมเป็นเรื่องสำคัญ ผู้ต้องขังหญิงรายหนึ่งที่ได้เคยไปตรวจเยี่ยมที่เชียงใหม่ ได้บอกว่าชอบอยู่ในเรือนจำมากกว่าเพราะรู้สึกตัวเองได้มีการยอมรับจากสังคมในเรือนจำเมื่อผู้ต้องขังได้พ้นโทษออกไปแล้วสังคมข้างนอกไม่ยอมรับนั่นคือโทษใหญ่ของกรมราชทัณฑ์ ประเด็นสุดท้ายคือการตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์มีประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้ต้องขัง เพราะในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์นี้ได้รับความยินยอมจากชาวบ้านหรือสังคมบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจึงเป็นเรื่องที่ดีและเป็นประโยชน์สำหรับผู้พ้นโทษหรือผู้ต้องขังอย่างมาก ถ้าสภาพอุตสาหกรรมมีข้อเสนอเรื่องลดหย่อนภาษีให้กลุ่มผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมจะดีมาก มีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสิทธิที่ฝากถึงท่านอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เรื่องฝากดูแลผู้ต้องขังที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการเสริมว่า ในคณะกรรมการฯ ได้มีบอร์ดของคณะทำงานโดยมี ท่านดำรงศักดิ์ เครือแก้ว จึงฝากไว้ด้วยเพื่อมีทำ MOU เฉพาะการสร้างนิคมฯ จะทำให้ง่ายต่อระเบียบหรือข้อกฎหมายบางข้อยกเว้น หรือมีทนายแนะนำเพื่อทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔

เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ ขอความเห็นชอบกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดและเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัว

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายบริหาร นายธวัชชัย ชัยวัฒน์ กล่าวรายงาน กรมราชทัณฑ์ขอรับความเห็นชอบการแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขของนักโทษเด็ดขาดในเรื่องการลดวันต้องโทษหรือพักการลงโทษและได้รับการปฏิบัติ เนื่องจากว่าเรือนจำมีความแออัด เป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้ต้องขังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ทั้งนี้ อาศัยความตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๒ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ ออกกฎกระทรวงไว้ โดยมีประเด็นในการแก้ไขอยู่ ๒ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔๑ แห่งกฎกระทรวง ที่กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดและเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดต้องปฏิบัติ โดยให้ยกเลิกข้อ ๔๑

ประเด็นที่ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในกรณีปกตินักโทษเด็ดขาดอาจได้รับการพักโทษดังต่อไปนี้ ชั้นเยี่ยมไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ชั้นดีมาก ไม่เกินหนึ่งในสี่ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ชั้นดี ไม่เกินหนึ่งในห้าของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ในกรณีปกติ ทั้งนี้จะขอแก้ไขใหม่เป็น นักโทษเด็ดขาดชั้นกลางขึ้นไปอาจได้รับการพักโทษไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด หากมีการพระราชทานอภัยโทษให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ดขาดฉบับหลังสุด ในกรณีที่นักโทษเด็ดขาดมีวันลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา ๕๒ (๖) ให้นำมารวมกับระยะเวลาพักการลงโทษตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการขยายโอกาสให้นักโทษเด็ดขาด ชั้นกลางได้รับการพักการลงโทษกรณีปกติเพิ่มมากขึ้น โดยมีการติดตามตัวระหว่างการคุมประพฤติ โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) มาใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษเพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ และสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม เพื่อให้มีระยะเวลาในการปรับตัวก่อนเข้าสู่สังคมโดยการคุมประพฤติก่อนพ้นโทษ ตามคำพิพากษาและตอบสนองต่อนโยบายของกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ในการแก้ไขปัญหาการลดความแออัดในเรือนจำ ขอได้โปรดพิจารณาอนุมัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการกล่าวว่า เดิมทีเดียวการขอพักการลงโทษต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยมเท่านั้น แต่ตอนนี้ให้นักโทษเด็ดขาดชั้นกลางขึ้นไป ตอนนี้นำประมวลกฎหมายยาเสพติดประมาณ ๒๕ ฉบับ ในประมวลกฎหมายยาเสพติดได้มีการกำหนดโทษใหม่ เดิมทีเดียวในการขนาเข้ามา ๒ เม็ด โทษจำคุก ๑๕ ปี แต่ตอนนี้แก้ไขให้เป็นตามดุลพินิจของศาลไม่มีโทษขั้นต่ำ ด้วยกฎหมายเปลี่ยนแปลงไปเยอะ ทำให้มีการเอาโทษหนักกับผู้ร้ายใหญ่เท่านั้น และมีการให้กฎหมายการยึดทรัพย์เป็นหลัก แต่ก่อนเราเน้นคดีอาญาเป็นหลักแต่เมื่อคดีไปไม่ถึงที่สุดเราก็ไม่สามารถยึดทรัพย์อะไรได้ จึงส่งผลให้มีการแก้กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดโดยปรับเปลี่ยนให้มีการยึดทรัพย์แทนการจำคุกมากกว่าเดิม เพื่อลดภาระของงานราชทัณฑ์และลดงบประมาณในการดูแลกลุ่มผู้ต้องขังคดียาเสพติดเหล่านี้ด้วย

นางสาวภัทรพร สมันตรัฐ ผู้แทนปลัดกระทรวงแรงงาน กล่าวถาม หลักการทำงานของกําลังอิเล็กทรอนิกส์ EM และสามารถมั่นใจการทำงานของระบบได้แค่ไหน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าวเป็นการติดตามผู้พ้นโทษระยะกลางโดยใช้กําลัง EM สำหรับติดตามตัวผู้ที่ได้รับการพ้นโทษหรือพักโทษป้องกันผู้พักโทษกระทำความผิดซ้ำ โดยเอากําลัง EM มาติด เพื่อสร้างความมั่นใจให้พี่น้องประชาชนผู้ได้รับการพักโทษในคดีที่ถูกอกรรมหรือคดีที่ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนหรือภาคประชาชนอันนี้จะเป็นหน้าที่ของกรมคุมประพฤติเพื่อพิจารณา

นายวิทยา สุริยะวงศ์ ผู้แทนปลัดกระทรวงยุติธรรมรองประธานกรรมการ กล่าวอดีตทางกรมราชทัณฑ์เรียกร้องให้มีการพักโทษหรือคุณูปการอื่นๆ ขอให้มิบทลงโทษน้อยลงเพื่อให้ศาลมีทางเลือกมากขึ้นและเรื่องนี้มีการนำเสนอมาหลายปีแล้ว จนกระทั่งท่านรัฐมนตรีสมศักดิ์ เทพสุทิน เป็นท่านแรกที่เห็นชอบเรื่องนี้ ถ้าคอยหน่วยงานอื่นคงไม่ไหวควรใช้อำนาจหน้าที่ของกระทรวงที่สามารถทำได้ โดยเรือนจำต้องเปลี่ยนแนวคิดที่ว่าเอาคนมารวมไว้แล้วปัญหาจะจบ เพราะการนำคนมารวมกันไว้เยอะๆ นานๆ คิดว่าปัญหาสังคมจะหมดไปซึ่งไม่ใช่ กลุ่มคนเหล่านี้ต้องวนกลับมาในสังคม ฉะนั้นเรือนจำต้องเปลี่ยนแนวคิดใหม่ เรือนจำมีไว้เพื่อไม่ให้มีไว้เข้า แต่ถ้าเข้ามาต้องเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังที่ให้ออกสู่สังคม โดยการลงโทษมาตรการจำคุกสัดส่วนของผู้กระทำผิดเป็นคดีอาญาประมาณร้อยละ ๘๐ ต้องดูฐานที่มาของผู้กระทำความผิด ส่วนใหญ่ก็จะเกิดจากความโลภเป็นหลัก การแก้ปัญหาของความโลภโดยการเอาผู้รับจำคุกมาติดคุกไม่ใช่การแก้ปัญหาเพราะก็จะมีคนที่รับจำคุกอีก ดังนั้นควรแก้ไขที่ตัวกฎหมายการลงโทษ และในส่วนเรือนจำเราต้องใช้ Shock Incarceration คือการลงโทษให้บุคคลเหล่านี้ให้ได้รับโทษระดับหนึ่งโดยรับโทษ ๑ ใน ๓ หรือ ๒ ใน ๓ แค่นี้ก็พอแล้ว ที่เหลือให้ไปอยู่ในชุมชน ให้ชุมชนคอยดู แต่สถานภาพยังเป็นนักโทษอยู่โดยใช้เครื่องมือกำไล EM ติดตามตัว จะทำงานเหมือน GPS โดยผู้ต้องขังไม่สามารถแยกตัวออกจากเครื่องนี้ได้ โดยสามารถกำหนดเขตพื้นที่ไม่ให้ออกจากบ้านหรือตามช่วงเวลาที่กำหนด สามารถลงรายละเอียดแบ่งเป็นรายบุคคล ซึ่งมาตรการอันนี้มีประโยชน์มากกว่าเอาคนไปขังในเรือนจำ โดยการที่เอาคนไปอยู่ข้างในนานๆ ไม่ได้ช่วยให้เกิดการพัฒนามีแต่ทำลายผลออกมาก็เป็นภาระอีก จึงกลายเป็นที่มาของการแก้กฎกระทรวง ต่อไปนี้เรือนจำมีไว้เพื่อไม่ให้มีไว้เข้า โทษจำคุกต้องมีแต่มีแค่ระดับหนึ่งเอาไว้ให้ปรับตัว โดยกลุ่มคนเหล่านี้ถ้าได้รับการพักโทษแล้วไม่ปรับตัวก็ต้องกลับเข้ามา โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวระหว่างพักโทษ

พลตำรวจเอกวันชัย ศรีนวนัด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ กล่าวถามเดิมนักโทษชั้นเยี่ยม ชั้นดีมาก และชั้นดี เท่านั้นที่จะได้รับการพักโทษ ถ้าเริ่มจากชั้นกลางจะไม่มีการพักการลงโทษ และที่แก้ไขใหม่ จะเริ่มจากชั้นกลางขึ้นไปถึงชั้นดีและดีเยี่ยม ถ้าต่ำกว่าชั้นกลางลงไปจะไม่มีการพักการลงโทษ โดยจะรวมทั้ง ๓ ชั้นเป็นชั้นเดียว โดยจะพักเท่าไรเป็นเกณฑ์ของกรมราชทัณฑ์แต่ไม่เกิน ๑ ใน ๓ โดยต้องผ่านการจำคุกมาแล้ว ๒ ใน ๓ ทั้งสามชั้นเป็นเกณฑ์เดียวกัน โดยที่เริ่มจากชั้นกลางขึ้นไปคือมีอุปกรณ์กำไล EM ติดตามตัวเพื่อให้มีเวลาปรับตัวกับสังคม

มติที่ประชุม

เห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ ขอความเห็นชอบโครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าวว่า เดิมเรามีพิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ที่สวนรมณีนารถ ถนนมหาไชย ที่เป็นคุกเก่าได้ปิดตัวลงไป โดยนำอุปกรณ์ต่างๆ ที่จัดแสดงเกี่ยวกับการลงโทษในสมัยโบราณมาเก็บไว้ในตู้คอนเทนเนอร์ เช่น ดาบที่เคยประหารชีวิต ปืนที่เคยใช้ประหารชีวิตหรือตะกร้าหวายที่มีตะปูสำหรับให้ช่างตะเจาะจากเรือนจำนครศรีธรรมราช ได้นำไปฝากไว้โดยใช้งบประมาณปีละแสนกว่าบาท ท่านปลัดได้ให้ไปสร้างใหม่ตรงข้างกรมราชทัณฑ์ได้เป็นรูปแบบที่ทันสมัย ซึ่งขัดแย้งกับอุปกรณ์การลงโทษในสมัยโบราณ ทั้งนี้กรมราชทัณฑ์มีความเห็นว่าถ้าเป็นไปได้อยากจะใช้อาคารที่ทำการเรือนจำกลางบางขวาง เดิมเคยเป็นกองมหันตโทษแล้วมาเปลี่ยนเป็นเรือนจำกลางบางขวางซึ่งมีอายุเก่าแก่และมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ซึ่งปัจจุบันได้มีการรื้อฟื้นตามกาลเวลา กรมราชทัณฑ์อยากจะทำตรงนี้ให้เป็นที่ยึดแสดงอุปกรณ์การลงโทษในอดีต โดยอาคารที่ทำการใหม่จะไปสร้างตรงที่แดนเลี้ยงสุกรเก่า และในการปรับปรุง (Renovation) ต้องใช้งบประมาณมากกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท ซึ่งประมาณการโดยกองออกแบบและก่อสร้างกระทรวงยุติธรรม เพื่อพิจารณาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่ผ่านต้องไปใช้ที่อาคารโมเดิร์น (MODERN) ข้างกรมราชทัณฑ์

/รัฐมนตรี...

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ
กล่าวถาม เรื่องค่าใช้จ่ายในการเข้าขมนิทรรศการ

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายอายุตม์ สินธพพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ กล่าว
ที่พิพิธภัณฑ์เก่าก็ไม่ได้มีการเรียกเก็บค่าเข้าชม และตามโครงการที่จะสร้างใหม่ก็จะไม่เก็บค่าเข้าชมเช่นกัน โดยจะ
มีการจัดแสดงการลงโทษในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันที่เรือนจำบางขวางทำการประหารด้วยการฉีดยาพิษ

มติที่ประชุม

เห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ ๕ : เรื่องอื่นๆ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ
กล่าว ขอความคิดเห็นคณะกรรมการราชทัณฑ์เรื่องก้าโล EM ให้ช่วยคิดวิธีแจ้งประชาชนในกรณีมีการปล่อยนักโทษ
เช่น สมคิด พุ่มพวง ที่เป็นฆาตกรต่อเนื่อง โดยมีความเกี่ยวข้องกับนักโทษ ๗ ประเภท คือ ๑. ช่มชืดเด็ก ๒. ช่าช่มชืด
๓. ฆาตกรต่อเนื่อง ๔. ฆาตกรโรคจิต ๕. ช่าชิงทรัพย์ ๖. ช่าหมู่ และ ๗. ยาเสพติดรายใหญ่ๆ โดยฆาตกร
เหล่านี้เวลาเขาถูกคุมขังและจะไม่ได้การพักโทษหรือลดโทษต้องอยู่จนครบกำหนดโทษ พอหมดระยะเวลาซึ่ง
ต้องปล่อยตัวกลับไปสู่สังคม เมื่อกลับไปสู่สังคมอาจจะมีคนตายอีก เช่น คดีไอซ์หีบเหล็ก ซึ่งมีแนวคิดหากมี
การซึ่งจนครบกำหนดตามหมายจะไม่สามารถติดตามนักโทษเหล่านี้ได้ โดยได้มีการปรึกษาทนายอัยการแต่ไม่
สามารถทำย้อนหลังได้ ในขณะที่มีการฟ้องศาลต้องผนวกประเด็นเรื่องติดตามนักโทษเหล่านี้เมื่อครบกำหนด
ตามหมายต้องปล่อย แต่สิ่งที่อยากทำคือ ถ้าจะมีการปล่อยผู้ต้องขังก่อนเวลาประชาชนจะเกิดการหวาดกลัว
แต่ในการปล่อยครั้งนี้มีการติดตั้งอุปกรณ์คอยตามตัว เพราะถ้าอยู่จนครบกำหนดตามหมายทางกรมราชทัณฑ์
ไม่สามารถตามได้ ถ้าปล่อยก่อนแบบนี้เราสามารถแจ้งชุมชนหรือสถานใกล้เคียงก่อนได้ หากมีการปล่อยตัว
ผู้ต้องขังครบตามหมายไปแล้วเกิดไปฆ่าคนหรือทำความผิดซ้ำทางกระทรวงรับผิดชอบไม่ไหว จึงขอให้ท่าน
คณะกรรมการราชทัณฑ์พิจารณาให้ความเห็นว่าสมควรปล่อยผู้ต้องขังก่อนโดยติดก้าโล EM และมีศูนย์ควบคุม
โดยจะบอกสถานที่ได้ว่าผู้ต้องโทษอยู่ที่ไหน ชุมชนใด กรมคุมประพฤติก็จะรู้แล้วก็จะติดตามและแจ้งให้สังคม
รับทราบ แต่ถ้าอยู่จนครบกำหนดโทษกรมราชทัณฑ์จะไม่สามารถตามได้เพราะไม่มีข้อมูลหมายในการใช้
ติดตาม โดยได้มีการศึกษามาพอสมควร ซึ่งจะขอรับความคิดเห็นของคณะกรรมการราชทัณฑ์

นายวิทยา สุริยะวงศ์ ผู้แทนปลัดกระทรวงยุติธรรมรองประธานกรรมการ กล่าวว่า
การเอาผู้ต้องขังสามแสนกว่าคน ใน ๓ แสนคนคัดมาแสนคนที่ไม่ใช่คดีอาญาทั่วไป แล้วใน ๑ แสนคนนี้อามา
คัดกรองเหลือแต่คนร้ายรายสำคัญ ถ้าเป็นต่างประเทศอาจจะประหารแต่ประเทศไทยยังไม่ประหาร
ยกตัวอย่างเช่น สมคิด พุ่มพวง ช่ามา ๕ คน ก็ยังมีชีวิตอยู่ได้ โดยศาลสั่งจำคุกตลอดชีวิตโดยมีเทคนิคการต่อสู้
คดีรับสารภาพศาลตัดสินจำคุกตลอดชีวิต ดูในระบบของกรมราชทัณฑ์โดยปัจจุบันผู้ต้องขังเยอะทำให้จำไม่ได้ก็
เป็นเหมือนนักโทษคนหนึ่ง ทุกคนมีคดีเหมือนกันหมด เช่น สมคิดก็มีคดีฆ่ามาตรา ๒๘๙ จำนวนหลายร้อย
หลายพันคน ผ่านไปสักระยะหนึ่งเจ้าหน้าที่รู้จักสมคิดก็เกษียณสมคิดก็เป็นนักโทษคนหนึ่งที่ได้รับการลดโทษ
ตามลำดับ สมคิดก็ฉลาดขอย้ายไปอยู่เรือนจำจังหวัดหนองคายโดยไม่มีใครรู้จัก สมคิดพอพ้นโทษออกมาไป
ฆ่าคนอื่น โดยนักโทษแบบนี้ท่านรัฐมนตรีคิดว่าเราคัดออกมาเพื่อตามดูโดยเอามาขึ้นบัญชีไว้ในมาตรา ๒๘๙
เขียนง่ายแต่จำแนกยาก เวลาศาลลงคำสั่งก็จะเขียนเหมือนกัน ถ้าจะรู้ก็อาจจะต้องมีการตั้งกรรมการคัดกรอง
ให้ทางกรมราชทัณฑ์ไปคัดเลือกมาก่อนแล้วมาคัดเลือก มาปรึกษาคณะกรรมการว่าควรทำอย่างไร เนื่องจาก
กระบวนการยุติธรรมไทยเดินสวนกัน พนักงานสอบสวนก็สอบสวน ส่วนอัยการก็อีกส่วนหนึ่ง ศาลก็ส่วนหนึ่ง
หลังจากคำพิพากษาศาลก็ไม่มาอยู่กับกรมราชทัณฑ์ ไม่เหมือนอัยการญี่ปุ่น สามารถสืบสวนได้ด้วยไม่ฟ้องได้ด้วย

/ทหารก็สามารถ...

ทหารก็สามารถมีส่วนร่วมกับทางราชทัณฑ์ได้ด้วย มีคำพิพากษาจำคุก ๒๐ ปี จำคุกจริงไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี ที่เหลือให้คุมประพฤติในระบบของอเมริกา การใช้อำนาจตามกฎหมายก็ต้องไปให้อำนาจศาลสั่งมาให้คุมประพฤติหลังคำพิพากษาอีกก็ปี อันนี้เป็นเรื่องของกฎหมายโดยไม่สามารถทำได้หรือการใช้ พระราชบัญญัติการกักกัน ท่านอัยการบอกว่าพนักงานสอบสวนต้องส่งมาก่อน ถ้าหากเป็นแบบนี้ก็ต้องคอยจากคดีปัจจุบันก็จะช้า โดยใช้เวลาเป็น ๑๐ ปี คำถามของท่านรัฐมนตรีคือ จะให้ผู้ต้องขังอยู่จนครบกำหนดตามหมายโดยไม่สามารถติดตามได้หรือปล่อยก่อนโดยใช้กำไล EM ติดตามตัว เพื่อให้มาปรับตัวเข้ากับสังคม โดยมีศูนย์ JSOC ติดตามและตอนนี้กำไล EM มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสามารถควบคุมได้หมดว่าจะให้อยู่ตรงไหน โดยมีตัว report ห้องควบคุมคอยติดตาม และจะใช้จนกว่าผู้ต้องขังครบกำหนดโทษ คิดว่าปล่อยให้ผู้ต้องขังออกมาก่อนแล้วเราบอกให้สังคมรอบข้างได้รับรู้มีคนประเภนี้มาอยู่ในชุมชนของท่านเพื่อจะได้ระวังตัว โดยมีกฎหมายบางฉบับของอเมริกาถ้ารู้ว่าคนชั่วร้ายอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชน ชุมชนนั้นก็ระวังตัวทำให้ไม่มีคนตาย แต่ถ้าปล่อยเมื่อพ้นโทษแล้วจะไม่สามารถติดตามได้เลย

ว่าที่ร้อยตรี ธนกฤต จิตรอารีย์รัตน์ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
กล่าว เรื่องวัตถุประสงค์ของการใช้กำไล EM นั้น ทำเพื่อเตือนสังคมและแจ้งให้สังคมรับทราบว่าเป็นกรณีที่เราจะปล่อยผู้พ้นโทษคดีอุกฉกรรจ์ไม่ว่าโทษหนักหรือโทษเบา ทางกรมราชทัณฑ์จะไม่สามารถติดตามได้ และเพื่อสร้างความปลอดภัยถ้าในกรณีแบบนี้ให้ขอท้ายฟ้องเพิ่มเข้าไป ตอนนั้นได้กราบเรียนท่านอัยการสูงสุดทราบแล้วว่าหลังจากนี้ให้มีการต่อท้ายฟ้องไว้ด้วยอยากให้ดูประเด็นของพวก Watch list หรือคดีอุกฉกรรจ์ร้ายแรงต่างๆ ก็ตามอยากให้นำตรงนี้ไปใช้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ
กล่าว ถ้าทำตามขั้นตอนแบบนี้คงไม่ทันตอนนี้ จะติดตามควบคุมอย่างไรเพื่อให้ผู้ต้องโทษใช้กำไล EM เวลาออกไปแล้วจะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก

ว่าที่ร้อยตรี ธนกฤต จิตรอารีย์รัตน์ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
กล่าว ตามท่านรัฐมนตรีฯ กล่าวมา คือต้องการทำปัจจุบันที่เกิดขึ้นแต่ก็ไม่ละเลยที่จะทำตัวนี้เพิ่มเข้าไปอีก คำสั่งศาลจะเป็นคำสั่งเพิ่มเมื่อต้องโทษครบกำหนด อาจจะต้องมีเครื่องมือติดตามออกไปอีก ตรงนี้ได้มีการทำทั้งปัจจุบันและอนาคตไปพร้อมกัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ
กล่าว การที่เราจะปล่อยตัวนักโทษเหล่านี้ตอนครบกำหนดตามหมาย เราจะไม่สามารถติดตามได้ว่านักโทษนั้นจะไปกระทำความผิดหรือก่อคดีอีกหรือไม่ นั่น หรือจะปล่อยพักโทษก่อน ๑ ปี แล้วอาศัยอาสาสมัครของกรมคุมประพฤติหรือภาคประชาชนเป็นผู้ช่วยติดตามข่าวสารคนพวกนี้และแจ้งให้สังคมทราบเพื่อความปลอดภัย อย่างไหนดีกว่ากัน

นายวิทยา สุริยะวงศ์ ผู้แทนปลัดกระทรวงยุติธรรมรองประธานกรรมการ กล่าว
โดยผู้ต้องขังเหล่านี้เข้าเงื่อนไขได้รับการพักโทษโดยปล่อยก่อนและมีกำไลอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวหรือขังจนครบตามหมายแล้วปล่อยโดยไม่สามารถช่วยสังคมได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ
กล่าว เพื่อให้สังคมมีการปรับตัวและเตรียมตัวรองรับกลุ่มคนเหล่านี้ ถ้าผู้ต้องขังอยู่จนครบหมายไม่สามารถติดตามได้ ในการใช้เครื่องสื่อสารติดตามตัวในช่วงแรกนี้ไม่ปล่อยผู้ต้องขังมากกว่าหนึ่งปี เพราะจะเป็นการปล่อยโดยมีผู้ดูแลผู้ต้องขัง ถ้ามีบางคนไปฆ่าใครตายทางกรมราชทัณฑ์ก็จะเป็นจำเลยต่อสังคม โดยศูนย์ที่ติดตามกลุ่มคนเหล่านี้ใช้ชื่อว่า JSOC (Safety Observation Ad hoc Center, Ministry of Justice) ศูนย์เฝ้าระวังเป็นกรณีพิเศษ Watch list

/นายวิทยา ...

นายวิทยา สุริยะวงศ์ ผู้แทนปลัดกระทรวงยุติธรรมรองประธานกรรมการ กล่าว โดยต่างประเทศผู้กระทำความผิดต้องไปรายงานตัวที่สถานีตำรวจ ส่วนประเทศไทยใช้ระบบบล็อกไครบล็อคกัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับ เมื่อพ้นโทษแล้วจบครบกำหนดคำพิพากษาถือว่าจบ โดยก่อนครบกำหนดของนักโทษ ๗ ประเภท อาจจะทดลองสัก ๑ ปีก่อนครบกำหนด สังคมจะได้ปรับตัวและตัวผู้ต้องขังเองก็จะปรับตัว โดยใน หลักกฎหมายสามารถพักโทษได้อยู่แล้วแต่จะติดอุปสรรคนี้อเล็กทรอนิกส์กำไล EM เพิ่มไปด้วย

รองศาสตราจารย์ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านอาชญาวิทยา ตั้งข้อสังเกตว่า ต่างประเทศจะมีการประกาศว่าปล่อยนักโทษคนนี้ออกมาแล้ว เพื่อให้สังคมได้รับทราบ โดยต่างประเทศจะแจ้งทางอีเมลเรื่องการปล่อยนักโทษอุกฉกรรจ์ เช่น ฆ่าข่มขืนหรือรายละเอียดอื่นๆ ว่าอยู่ใกล้บ้านท่าน บางคนก็กลัวจนย้ายบ้านหนี โดยอำนาจตรงนี้จะไปของฝ่ายบริหาร โดยทางออกที่ดีควรมีการสำรวจความเห็น ในรูปแบบนี้อาจจะเป็นการประจานหรือไม่ ทางที่ดีอยากให้มีการสำรวจว่าสังคมต้องการแบบนี้หรือไม่ โดยจะมีการพักการลงโทษแล้วแจ้งให้ท่านทราบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการ กล่าว อยากได้แนวทางแบบไหนโดยจะปล่อยไปก่อนแล้วบอกสังคมโดยมีกำไล EM ติดตามตัว และมีศูนย์ JSOC คอยติดตามหรือให้อยู่จนครบตามหมายโดยไม่สามารถติดตามได้ พอครบกำหนดทางกรมราชทัณฑ์ต้องแจ้งกับหน่วยงานท้องถิ่นที่อยู่แล้ว

นายนิติ จิตสว่าง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านทัณฑวิทยา เห็นว่า ถ้าสามารถปล่อยก่อนได้ในเรื่องของพักโทษได้น่าจะดี แต่ที่สำคัญกว่าการติดตามก็คือการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้กับนักโทษเหล่านี้ก่อน ถ้าใช้วิธีการกับกลุ่มคนเหล่านี้จะได้มีการติดตามที่ดีขึ้น และอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากกลุ่มคน ๗ ประเภทนี้ออกไปกระทำความผิดซ้ำหรือออกไปก่อเหตุความรุนแรงกลับไม่ใช้กลุ่มนักโทษหนัก แต่เป็นจำพวกคดีเล็กน้อยเท่านั้นประเภทติดคุก ๑ ปีหรือ ๖ เดือน คดียาเสพติดหรือคดีลักทรัพย์ โดยไม่ได้เกี่ยวกับความรุนแรง แต่การออกไปแล้วกลับฆ่าคน เช่น คดีของน้องอ้อม คดีแรกติด ๖ เดือน คดีที่ ๒ ติด ๑ ปี คดีที่ ๓ ติด ๖ เดือน คดีที่ ๔ ติด ๑ ปี เป็นคดีเล็กน้อยทั้งนั้น ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญในการติดกำไล EM ทางศูนย์ควรต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงตรงนี้ด้วย

นายแพทย์รุ่งเรือง กิจผาติ ผู้แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าว ขออนุญาตให้มุมมองของ safety และ security คือ ประเด็นที่ ๑ โดย ๗ กลุ่มนี้ ใน ๑๐๐ คน ออกไปแล้วกระทำความผิดซ้ำคิดเป็นร้อยละเท่าไร ประเด็นที่ ๒ ตัวศูนย์ติดตาม ติดตามแล้วไม่ว่ากลุ่มไหนก็ตามเกิดผิดพลาดเกิดหลุดออกไปกระทำความผิดซ้ำต่อสังคมคิดเป็นร้อยละเท่าไร เพื่อจะได้มีข้อมูลที่แน่นอนแล้วนำมาหาข้อสรุป แต่โดยส่วนตัวผมมองว่าการติดตามผู้ต้องขังได้ในระยะเวลาหนึ่งดีกว่าแน่นอน ดีกว่าออกไปแล้วไม่สามารถติดตามได้เลย ซึ่งกรณีนี้ยังสามารถกำหนดได้ว่าให้อยู่ตรงไหนก็ได้ ซึ่งตรงนี้อาจทราบข้อมูลเบื้องต้นเพื่อที่จะแจ้งต่อสังคม โดยการติดตามและตรวจดูข้อผิดพลาดของคนกลุ่มนี้ ในการทางด้านจิตวิทยาหรือที่สังคมไม่ยอมรับเพื่อจะได้นำมาเตรียมการป้องกันประเด็นเหล่านี้ ถ้ามองกันแบบการควบคุมโรคอีกมิติทางสุขภาพ มองอีกมิติหนึ่งเห็นด้วยว่าอยู่ครบกำหนดแล้วปล่อย โดยอยากให้ในระยะ ๑ ปีที่ปล่อยได้จัดทำข้อมูลโดยระยะนี้คือการทดลอง แต่ว่าข้อมูลตรงนี้จะเป็นตัวกำหนดในอนาคต ๗ กลุ่มนี้อย่างไร โดยมีเป้าหมายว่าออกไปสู่สังคมแล้วคนเหล่านี้จะต้องไม่กระทำความผิดอีกคือเป้าหมายปลายทางของเรา

อาจารย์วัลลี ธรรมโกสิทธิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา เห็นว่า อาจจะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายทางก็ได้ ด้วยกระบวนการเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย คือ ใน ๗ ประเภทที่พูดมาหนึ่งในนั้นก็มีผู้ป่วยโรคจิตมันชัดเจน ในทาง พรบ. มีกฎหมายรองรับและมีโรงพยาบาลรองรับอยู่แล้ว อาจจะเป็นที่ญาติหรือที่ตัวคนไข้เองไม่ไปรับยาหรือในระบบกระบวนการที่อยู่ในเรือนจำมีการดูแลพฤติกรรม

/หรือการปรับ...

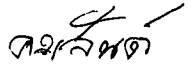
หรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การทำกิจกรรมอื่นๆ มีทีมนักวิชาชีพโดยเฉพาะนักจิตวิทยาคลินิกในโรงพยาบาลหรือไม่ และมีวิธีการบำบัดกลุ่มต่างๆ พวกนี้ให้เกิดประโยชน์ก่อนที่จะออกจากเรือนจำ เป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อนคือกลุ่มคนพวกนี้เป็นกลุ่มที่รักษายากมาก เพราะฉะนั้นกระบวนการที่มีอยู่ในเรือนจำ โดยให้ความคิดเห็นว่าควรจะมีนักวิชาชีพที่จะใช้แนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มองว่าอาจจะมียุทธศาสตร์ที่มีอยู่แล้วตามโปรแกรมต่างๆ ขึ้นในกระบวนการของนักจิตวิทยาคลินิกและมีแบบทดสอบการประเมินทางจิตวิทยาได้มีการบำบัดแบบกลุ่มชัดเจนมากขึ้น คิดว่าในเรือนจำแต่ละแห่งควรมีนักจิตวิทยาอย่างน้อยแห่งละ ๑ คน ซึ่งเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญในเรือนจำโดยทางกรมราชทัณฑ์อาจจะต้องเปิดรับนักจิตวิทยาประจำเรือนจำในการนี้ ทางกรมราชทัณฑ์มีตำแหน่งให้นักจิตวิทยาหรือไม่ อย่างน้อยมาทำหน้าที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังกลุ่มนี้ โดยมองเห็นเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยที่สำคัญมากอีกอย่างหนึ่งเวลาปล่อยกลุ่มคนเหล่านี้ไปชุมชน โดยมีหลายประเทศเตรียมความพร้อมในชุมชนก่อนเพื่อรองรับกลุ่มคนเหล่านี้ เช่น กรมสุขภาพจิต สถาบันกัลยาธรราชนครินทร์ ที่จะสร้างผู้ประสานงานในชุมชน (Community liaison) โดยการดูแลชุมชนให้เข้มแข็งทำเพื่อรองรับกลุ่มคนเหล่านี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการกล่าวสรุป เป็นข้อเท็จจริงที่ต้องทำและกล่าวขอบคุณสำหรับทุกท่านที่แนะนำ ปัจจุบันมีผู้ต้องขังล้นคุกจำนวนเยอะมาก บางครั้งต้องเอาภาพรวมโดยการลดผู้ต้องขังเหล่านี้ให้พอเหมาะ ปรับที่พักเรือนนอนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยมาตรฐานของประเทศไทย ๑.๒ ตารางเมตรต่อคน ในข้อเท็จจริงแล้วต้อง ๒.๒๕ ตารางเมตรต่อคน ทั้งนี้กรมราชทัณฑ์จะต้องสร้างเรือนจำเพิ่มหรือทำเรือนนอนเพิ่ม โดยฝากทุกท่านช่วยกันขอบคุณสำหรับรายละเอียดและข้อมูลที่ดี วันนี้มีนักโทษ ๓๓ คนต่อผู้คุม ๑ คน ซึ่งถือว่าหนักหนาмаก ดังนั้นจะต้องทำงานให้ภาพรวมผ่านพ้นไปได้ไม่แออัด

ดร.โมลิต สุวินิจิต ประธานอนุกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ กล่าว ขออนุญาตรายงานแทนท่านอธิบดีกรมคุมประพฤติ โดยท่านรัฐมนตรีฯ ได้มอบหมายให้ปรึกษากับท่านอธิบดีกรมคุมประพฤติเพื่อทำความเข้าใจ คณะกรรมการได้เสนอแนะโดยกำหนดทำไว้ ๓ ครั้ง ครั้งแรกดำเนินการไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นการเสวนาแสดงความคิดเห็นในกรณีจะปล่อยนักโทษคดีสะเทือนขวัญเหล่านี้ออกก่อนเวลาดีหรือไม่ ผลตอบรับจากงานราชการเห็นด้วย ครั้งที่ ๒ จะเป็นนักวิชาการกำหนดไว้วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ จะเป็นประชาชนทั่วไปกับสื่อมวลชน โดยได้มีการเลื่อนไปก่อนเนื่องด้วยกรมควบคุมโรคได้ประกาศขอความร่วมมือให้เลื่อนการประชุมโดยขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการแนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมได้มีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการโดยมีบางท่านแต่งตั้งโยกย้าย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ประธานกรรมการกล่าว เห็นชอบและปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

(นายคมสันต์ มีลี)
เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ปฏิบัติงาน
ผู้จดยางานการประชุม

(นายกลยุทธ พานาสันต์)
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม